

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

6° ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 16 Ιουνίου 2020 με την εξής σύνθεση: Ιωάννα Θεμελή Πρόεδρος, Μαργαρίτα Κανάβα Εισηγήτρια και Ειρήνη Αφιοκάρδου Μέλη.

Για να εξετάσει την από 8.5.2020 Προδικαστική Προσφυγή, με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 563/11.5.2020 του προσφεύγοντος οικονομικού φορέα «» (εφεξής ο «προσφεύγων»), όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Κατά της(εφεξής η «αναθέτουσα αρχή»), όπως εκπροσωπείται νόμιμα και κατά της υπ' αριθμ. 435/16.04.2.2020 απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής περί έγκρισης του από 13.04.2020 Πρακτικού αξιολόγησης δικαιολογητικών συμμετοχής και τεχνικών προσφορών και του από 14.04.2020 Πρακτικού αξιολόγησης οικονομικών προσφορών και ανακήρυξης προσωρινών αναδόχων (εφεξής η «προσβαλλόμενη») και

Κατά του παρεμβαίνοντος οικονομικού φορέα με την επωνυμία «», (εφεξής ο «παρεμβαίνων») που εδρεύει στις, όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Με την προδικαστική προσφυγή του ο προσφεύγων αιτείται να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη απόφαση με την οποία κρίθηκε αποδεκτή η προσφορά του παρεμβαίνοντος και να ανακηρυχθεί ο ίδιος προσωρινός ανάδοχος για το Τμήμα 4 της Ομάδας Γ του διαγωνισμού.

Αριθμός απόφασης: 714 /2020

Με την παρέμβασή του ο παρεμβαίνων επιδιώκει την απόρριψη της προσφυγής και τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης πράξης.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια Μαργαρίτα Κανάβα

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή για την άσκηση της προσφυγής του προσφεύγοντος έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο κατά το άρθρο 363 παρ.1 και 2 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 5 παρ.1 και 2 του Π.Δ. 39/2017, ποσού 600 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό, την από 8.5.2020 πληρωμή στην και την εκτύπωση από την σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών περι αυτόματης δέσμευσης) το οποίο και υπολογίζεται με βάση την προϋπολογιζόμενη δαπάνη του Τμήματος 4 της σύμβασης σχετικά με την οποία ασκείται η προδικαστική προσφυγή, ήτοι 61.425,00 ευρώ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ.

2. Επειδή με την με αριθμ. πρωτ. Διακήρυξη η αναθέτουσα αρχή προκήρυξε ανοικτό ηλεκτρονικό διαγωνισμό παροχής υπηρεσιών με αντικείμενο «Ανάδειξη εργολάβων για τον από εδάφους δολωματικό ψεκασμό ελαιοδένδρων στα πλαίσια του Προγράμματος Συλλογικής Καταπολέμησης του δάκου της ελιάς», με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής, προϋπολογισμού 19.694.208,36 ευρώ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ. Ο διαγωνισμός υποδιαιρείται σε 4 Ομάδες, ενώ έκαστη Ομάδα υποδιαιρείται σε διάφορα Τμήματα. Προσφορές

Αριθμός απόφασης: 714 /2020

υποβάλλονται για ένα ή περισσότερα ή για το σύνολο των Τμημάτων μιας ή και περισσότερων Ομάδων.

3. Επειδή η προκήρυξη της ως άνω σύμβασης απεστάλη με ηλεκτρονικά μέσα για δημοσίευση στις 6.03.2020 στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ το πλήρες κείμενο της διακήρυξης καταχωρήθηκε στο Κεντρικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ) στις 9.03.2020 με ΑΔΑΜ καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ, όπου έλαβε αύξοντα αριθμό

4. Επειδή, ο επίδικος διαγωνισμός ενόψει του αντικειμένου του, της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης και του χρόνου εκκίνησης της διαδικασίας ανάθεσης εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου IV του Ν. 4412/2016.

5. Επειδή η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή: α) έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα καθόσον κατατέθηκε στις 8.5.2020 στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, λαμβανομένου υπ' όψιν ότι η προσβαλλόμενη απόφαση κοινοποιήθηκε στον προσφεύγοντα μέσω της «επικοινωνίας» του ΕΣΗΔΗΣ στις 30.4.2020 και β) κοινοποιήθηκε στην ΑΕΠΠ από τον προσφεύγοντα αυθημερόν με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 361 και τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 362 του Ν. 4412/2016 και την παρ. 1 εδ. α) του άρθρου 4, και την παρ. 2 του άρθ. 8 του ΠΔ 39/2017. Σημειωτέον ότι ο προσφεύγων άσκησε την προδικαστική προσφυγή στο ΕΣΗΔΗΣ χωρίς να κάνει χρήση του τυποποιημένου εντύπου της ΑΕΠΠ, όπως προβλέπεται από τα άρθρα 362 παρ. 2 Ν. 4412/2016 και 8 παρ. 2 του Π.Δ. 39/2017. Ωστόσο, από την επισκόπηση του περιεχομένου της προσφυγής προκύπτει ότι αυτή δεν απέχει κατά το ουσιώδες μέρος της από

Αριθμός απόφασης: 714 /2020

τα προδιατυπωμένα πεδία του τυποποιημένου εντύπου, μεταξύ των οποίων, τουλάχιστον οι πραγματικοί και νομικοί ισχυρισμοί του προσφεύγοντος περί των πράξεων ή παραλείψεων της αναθέτουσας αρχής, που κατά παράβαση νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της εσωτερικής νομοθεσίας της προκάλεσαν ζημία, αλλά και σχετικό αίτημα, γεγονός που θεραπεύει την έλλειψη χρήσης του τυποποιημένου εντύπου, στο μέτρο που η χρήση του δεν απαιτείται εκ του νόμου επί ποινή απαραδέκτου, ενώ επιπλέον, δεν πλήττεται με τη χρήση του συγκεκριμένου δικογράφου ο δικαιολογητικός σκοπός της ανωτέρω διάταξης, που είναι η επιτάχυνση της διαδικασίας (ΔΕφΚομ 39/2017). Επομένως, οι ισχυρισμοί του παρεμβαίνοντος περί απόρριψης ως απαράδεκτης της προδικαστικής προσφυγής λόγω μη χρήσης του τυποποιημένου εντύπου τυγχάνουν απορριπτέοι ως αβάσιμοι.

6. Επειδή, ο προσφεύγων ως προσφέρων, του εν θέματι διαγωνισμού του οποίου η προσφορά κρίθηκε αποδεκτή και κατατάχθηκε δεύτερος κατά σειρά μειοδοσίας για το Τμήμα 4 της Ομάδας Γ του διαγωνισμού θεμελιώνει, έννομο συμφέρον για την άσκηση προδικαστικής προσφυγής κατά της προσβαλλόμενης ως βλαπτόμενος, ως προς το μέρος που αφορά στην αποδοχή της προσφοράς του παρεμβαίνοντος, ερειδόμενο στη ζημία του από τυχόν παράνομη συμμετοχή τρίτου στον διαγωνισμό και στο επιδιωκόμενο όφελος από την απόρριψη της προσφοράς του (βλ. ΕΑ ΣτΕ 1216/2006, πρβλ ΕΑ ΣτΕ 512/2002, 517/2001), επιδιώκοντας ευλόγως να του ανατεθεί η συγκεκριμένη σύμβαση.

Περαιτέρω, ο προσφεύγων αιτείται επίσης να ανακηρυχθεί ο ίδιος προσωρινός ανάδοχος για το Τμήμα 4 της Ομάδας Γ της σύμβασης, ωστόσο το αίτημα αυτό απαραδέκτως προβάλλεται, καθώς η ΑΕΠΠ επί αποδοχής

Αριθμός απόφασης: 714 /2020

προσφυγής κατά πράξης ακυρώνει ολικώς ή μερικώς την προσβαλλόμενη πράξη, ενώ επί αποδοχής προσφυγής κατά παράλειψης, ακυρώνει την παράλειψη και η υπόθεση αναπέμπεται στην αναθέτουσα αρχή για να προβεί αυτή στην οφειλόμενη ενέργεια, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 367 παρ. 2 του Ν. 4412/2016 και δεν έχει εξουσία να τροποποιήσει την προσβαλλόμενη πράξη, καθ' υποκατάσταση της αναθέτουσας αρχής (ΕΑ ΣΤΕ 54/2018).

7. Επειδή την 11.05.2020 η αναθέτουσα αρχή προέβη σε κοινοποίηση της υπό εξέταση προσφυγής στον παρεμβαίνοντα δια μέσω της «επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 1 α του ΠΔ 39/2017.

8. Επειδή με την υπ' αριθμόν 706/2020 Πράξη της Προέδρου του 6^{ου} Κλιμακίου, ορίσθηκε Εισηγητής και ημερομηνία συζήτησης και κλήθηκε η αναθέτουσα αρχή να υποβάλει τις απόψεις της επί της υπό εξέταση προσφυγής.

9. Επειδή ο παρεμβαίνων κατέθεσε στις 19.5.2020, ήτοι εμπροθέσμως, στο διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού, την με αριθμό ΓΑΚ ΠΑΡ 621/2020 παρέμβασή της, η οποία θεμελιώνει άμεσο, προσωπικό και ενεστώως έννομο συμφέρον καθώς έχει αναδειχθεί προσωρινός ανάδοχος για το Τμήμα 1 της Ομάδας Γ του διαγωνισμού και, ως εκ τούτου, επιδιώκει τη διατήρηση της προσβαλλόμενης, ως προς την αποδοχή της προσφοράς του.

10. Επειδή η αναθέτουσα αρχή στις 22.5.2020 απέστειλε μέσω ηλεκτρονικού μηνύματος στην ΑΕΠΠ τις απόψεις της επί της προδικαστικής προσφυγής, οι οποίες κοινοποιήθηκαν μέσω της «επικοινωνίας» του ΕΣΗΔΗΣ στον προσφεύγοντα αυθημερόν.

Αριθμός απόφασης: 714 /2020

11. Επειδή, σε συνέχεια των ανωτέρω, η ως άνω προσφυγή νομίμως εισάγεται ενώπιον του 6^{ου} Κλιμακίου της ΑΕΠΠ σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 346 και 360 του ν. 4412/2016 και του άρθρου 3 του Π.Δ/τος 39/2017.

12. Επειδή στον εν θέματι διαγωνισμό για το Τμήμα 4 της Ομάδας Γ του διαγωνισμού συμμετείχαν δύο οικονομικοί φορείς, ήτοι ο προσφεύγων και ο παρεμβαίνων, οι οποίοι υπέβαλαν τις με αριθμ. συστήματος και προσφορές τους αντίστοιχα. Την 13.04.2020 η Επιτροπή Διαγωνισμού αιτήθηκε την παροχή διευκρινίσεων από τον παρεμβαίνοντα ως προς την κατανομή των ψεκαστικών συνεργείων που θα απασχοληθούν σε κάθε δημοτική ή τοπική κοινότητα έκαστου Τμήματος για το οποίο υπέβαλε προσφορά. Κατόπιν δε της αυθημερόν παροχής των σχετικών διευκρινίσεων από το παρεμβαίνοντα, με το από 13.04.2020 Πρακτικό η Επιτροπή Διαγωνισμού εισηγήθηκε, μεταξύ άλλων, την αποδοχή των προσφορών του προσφεύγοντος και του παρεμβαίνοντος. Στη συνέχεια, με το από 14.4.2020 Πρακτικό η Επιτροπή Διαγωνισμού εισηγήθηκε την ανακήρυξη του παρεμβαίνοντος ως προσωρινού αναδόχου, μεταξύ άλλων και για το Τμήμα 4 της Ομάδας Γ του διαγωνισμού, ενώ ο προσφεύγων κατατάχτηκε δεύτερος κατά σειρά μειοδοσίας. Με την προσβαλλόμενη απόφαση εγκρίθηκαν τα ως άνω Πρακτικά.

13. Επειδή ο προσφεύγων ισχυρίζεται τα κάτωθι «[...] Διαπίστωση ότι ο έτερος μου, η Κοινωφελής Επιχείρηση του Δήμου με αριθμό προσφοράς, κατέθεσε προσφορά σε περισσότερα του ενός τμήματα. Σύμφωνα με το Παράρτημα Ι της από/06- 03-2020 αναφέρεται το εξής: « Όλο το προσωπικό που εμπλέκεται στον ψεκασμό κάθε τμήματος συντονίζει ο εργολάβος ή ο αρχιεργάτης, στις περιπτώσεις που η

Αριθμός απόφασης: 714 /2020

εργολαβία αποτελείται από περισσότερα του ενός τμήματα εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά κάτω από τον πίνακα της κάθε Περιφερειακής Ενότητας».

Όμως ο έτερος, που είναι και μειοδότης, στις τεχνικές προσφορές, που κατέθεσε δεν αναφέρει αρχιεργάτη σε κανένα από τα τμήμα (7) που μειοδότησε, πράγμα το οποίο τον αποκλείει από το διαγωνισμό και για όλα τα τμήματα που αυτός μειοδότησε, ενώ εγώ κατέθεσα προσφορά μόνο σε ένα τμήμα, οπότε η τεχνική μου προσφορά ήταν σωστή και πλήρης.

Επιπλέον η Κοινωφελής Επιχείρηση κατέθεσε Τεχνική Προσφορά ΠΙΝΑΚΑΣ II, χωρίς να πληροί τις απαιτούμενες προϋποθέσεις σύμφωνα με τους όρους της διακήρυξης παρ.2.4.3.2 (τεχνική προσφορά), καθώς ο ελάχιστος προβλεπόμενος αριθμός συνεργείων που κατατέθηκε δεν είναι σύμφωνος με τον πίνακα 1 του παρ.1 της διακήρυξης. Συγκεκριμένα στο:

Τμήμα 1: για το Τ.Κ. , προσφέρονται 0 συνεργεία ενώ προβλέπονται 2, για το Τ.Κ.προσφέρονται 0 συνεργεία ενώ προβλέπονται 2, για το Τ.Κ. προσφέρονται 0 συνεργεία ενώ προβλέπονται 3, για το Τ.Κ. προσφέρονται 0 συνεργεία ενώ προβλέπονται 2 και για το Τ.Κ. προσφέρονται 0 συνεργεία ενώ προβλέπονται 2.

Τμήμα 2: για το Τ.Κ., προσφέρονται 0 συνεργεία ενώ προβλέπονται 5 και για το Τ.Κ. προσφέρονται 0 συνεργεία ενώ προβλέπονται 3.

Τμήμα 3:για το Τ.Κ. , προσφέρονται 0 συνεργεία ενώ προβλέπονται 3, για το Τ.Κ. προσφέρονται 0 συνεργεία ενώ

Αριθμός απόφασης: 714 /2020

προβλέπονται 4 και για το Τ.Κ.προσφέρονται 0 συνεργεία ενώ προβλέπονται 4.

Τμήμα 4: για το Τ.Κ., προσφέρονται 0 συνεργεία ενώ προβλέπονται 2, για το Τ.Κ.προσφέρονται 0 συνεργεία ενώ προβλέπονται 2, για το Τ.Κ. προσφέρονται 0 συνεργεία ενώ προβλέπονται 2, για το Τ.Κ. προσφέρονται 0 συνεργεία ενώ προβλέπονται 3 και για το Τ.Κ, προσφέρονται 0 συνεργεία ενώ προβλέπονται 2.

Τμήμα 5: για το Τ.Κ., προσφέρονται 0 συνεργεία ενώ προβλέπονται 5, για το Τ.Κ. προσφέρονται 0 συνεργεία ενώ προβλέπονται 3, για το Τ.Κ. προσφέρονται 0 συνεργεία ενώ προβλέπονται 3 και για το Τ.Κ, προσφέρονται 0 συνεργεία ενώ προβλέπονται 5.

Τμήμα: 6 για το Τ.Κ., προσφέρονται 0 συνεργεία ενώ προβλέπονται 2, για το Τ.Κ. προσφέρονται 0 συνεργεία ενώ προβλέπονται 5 και για το Τ.Κ. προσφέρονται 0 συνεργεία ενώ προβλέπονται 2.

Τμήμα 7: για το Τ.Κ., προσφέρονται 0 συνεργεία ενώ προβλέπονται 2, για το Τ.Κ. προσφέρονται 0 συνεργεία ενώ προβλέπονται 4, για το Τ.Κ. προσφέρονται 0 συνεργεία ενώ προβλέπονται 4 και για το Τ,Κ, προσφέρονται 0 συνεργεία ενώ προβλέπονται 3.

Δήθεν ότι «ζητήθηκαν και προσκομίστηκαν διευκρινίσεις για το περιεχόμενο της τεχνικής προσφοράς (σχετικά με την κατανομή των συνεργείων» και

Αριθμός απόφασης: 714 /2020

δόθηκε από την Κοινωφελή επιχείρηση του Δήμου δηλαδή προσκομίστηκε νέα τεχνική προσφορά και εδώ αναφέρω:

1.Με την πράξη της αυτή η επιτροπή αλλοιώνει των διαγωνισμό, υπέρ της Κοινωφελή Επιχείρησης, καθώς η Τεχνική Προσφορά δεν μπορεί να τροποποιηθεί ή να αλλαχθεί κατά το δοκούν.

2.Για παρόμοιο ή και μικρότερο λάθος διαγωνιζόμενου εργολάβου στο Τμήμα 2 η επιτροπή αποφάσισε την απόρριψη του καθώς «η τεχνική προσφορά που κατατέθηκε δεν πληροί τις απαιτούμενες προϋποθέσεις σύμφωνα με τους όρους της διακήρυξης παρ.2.4.3.2 (τεχνική προσφορά), καθώς ο ελάχιστος προβλεπόμενος αριθμός συνεργείων που κατατέθηκε δεν είναι σύμφωνος με τον πίνακα 1 του παρ.1 της διακήρυξης. Συγκεκριμένα στο τμήμα 2: Τ.Κ, προσφέρονται 4 συνεργεία ενώ προβλέπονται 5» το οποίο δε ο εργολάβος είχε κατά λάθος βάλει σε άλλο χωριό του ίδιου τμήματος. Η επιτροπή εδώ δεν μπήκε καν στον κόπο να ζητήσει «διευκρινήσεις» αλλά απέρριψε την εργολαβία. Όχι μόνο δεν ζήτησε διευκρινήσεις από τον εργολάβο για την κατανομή των τρακτέρ αλλά τον απέρριψε δηλαδή δυο μέτρα και δυο σταθμά.

3. Με την πράξη της αυτή η επιτροπή «δείχνει» μια «ανοχή» στην λανθασμένη Τεχνική Προσφορά της Εταιρείας του Δήμου και «Παρεμβαίνει» και αλλοιώνει την Τεχνική Προσφορά ενώ στην περίπτωση του εργολάβου φυσικού προσώπου, των ακυρώνει για παρόμοιο λάθος».

14. Επειδή η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της ισχυρίζεται τα κάτωθι: «[...]α) διευκρινίζεται ότι στη διακήρυξη διαχωρίζονται σαφώς οι απαιτήσεις της τεχνικής προσφοράς ανάλογα με τα τεχνικά μέσα που προσφέρονται, καθώς υπάρχει η δυνατότητα προσφοράς «μηχανοκίνητων ψεκαστικών

Αριθμός απόφασης: 714 /2020

συγκροτημάτων» ή «συνεργείων εδάφους». Η επιτροπή κατά την αξιολόγηση των τεχνικών προσφορών έλαβε υπόψη της το γεγονός ότι σε όλα τα τμήματα που κατέθεσε προσφορά η «Κοινοφελή Επιχείρηση του Δήμου» προσφέρει «μηχανοκίνητα ψεκαστικά συγκροτήματα», και σύμφωνα με τα οριζόμενα στη σελ. 44 του Παραρτήματος Ι της με αρ. πρωτ. διακήρυξης, δεν προβλέπεται ο ορισμός επιβλέποντα αρχιεργάτη, όπως σαφώς προβλέπεται και ορίζεται στην περίπτωση των «συνεργείων εδάφους».

Στο ίδιο σημείο η διακήρυξη αναφέρει ότι: «Όλο το προσωπικό που εμπλέκεται στον ψεκασμό κάθε τμήματος συντονίζει ο εργολάβος ή ο αρχιεργάτης, στις περιπτώσεις, που η εργολαβία αποτελείται από περισσότερα του ενός τμήματα εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά κάτω από τον πίνακα της κάθε Περιφερειακής Ενότητας. Όπου υπάρχουν περισσότερα του ενός συνεργεία εδάφους, θα πρέπει ο εργολάβος να χρησιμοποιήσει ισάριθμους αρχιεργάτες, ανάλογα με τις απαιτήσεις της κάθε Π.Ε.». Στην περίπτωση της προσφοράς της «Κοινοφελή Επιχείρησης του Δήμου» συντονιστής για τα προσφερόμενα τμήματα θεωρείται ο εργολάβος καθώς προσφέρει μόνο «μηχανοκίνητα ψεκαστικά συγκροτήματα». Συνεπώς, καθώς δεν αναφέρεται «διαφορετικά κάτω από τον πίνακα της Περιφερειακής Ενότητας», δεν προκύπτει σαφή υποχρέωση ορισμού επιπλέον αρχιεργάτων ως συντονιστών για κάθε τμήμα.

β) Διευκρινίζεται ότι η επιτροπή λειτούργησε αμερόληπτα, τηρώντας την αρχή της ίσης μεταχείρισης και λαμβάνοντας υπόψη μόνο τα οριζόμενα στην διακήρυξη και την ισχύουσα νομοθεσία. Σύμφωνα με την παρ. 2.4.3.2 «Τεχνική Προσφορά - Τεχνικές προδιαγραφές» της Διακήρυξης η τεχνική

Αριθμός απόφασης: 714 /2020

προσφορά θα πρέπει να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί από την αναθέτουσα αρχή στο Παράρτημα Ι «Αναλυτική Περιγραφή Φυσικού Αντικειμένου - Τεχνικές προδιαγραφές της Διακήρυξης». Ειδικότερα, με την τεχνική προσφορά υποβάλλονται: Συμπληρωμένος και ψηφιακά υπογεγραμμένος ο Πίνακας ΙΙ του Παραρτήματος Ι.

Η τεχνική προσφορά που κατατέθηκε από τη «Κοινοφελή Επιχείρηση του Δήμου,» ήταν σύμφωνη με τον πίνακα ΙΙ του Παραρτήματος Ι της με αρ. πρωτ. Διακήρυξης και είχαν συμπληρωθεί όλα τα πεδία που περιείχε. Διευκρινίζεται δε, ότι η προσφορά στον συγκεκριμένο πίνακα αφορά «σε τμήμα ... της Π.Ε» χωρίς να υπάρχει πεδίο που να εξειδικεύει σε συγκεκριμένη δημοτική ή τοπική κοινότητα ή οικισμό. Καθώς στον πίνακα Ι (Π.Ε) του παραρτήματος Ι της Διακήρυξης, αναγράφεται ο ελάχιστος αριθμός των συνεργείων ψεκασμού που θα πρέπει να διαθέσει ο υποψήφιος για κάθε δημοτική ή τοπική κοινότητα ή οικισμό ενός τμήματος και στην τεχνική προσφορά (Πινάκας ΙΙ) που κατέθεσε η «Κοινοφελή Επιχείρηση του Δήμου» αυτός δεν προκύπτει για κάθε Δ.Κ. ή Τ.Κ. ή οικισμό αλλά για το σύνολο του τμήματος, ζητήθηκαν μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του συστήματος, οι σχετικές διευκρινήσεις, όπως προβλέπεται στην παρ. 3.1.1 του κεφαλαίου 3 «Διενέργεια και αξιολόγηση προσφορών» της Διακήρυξης, σύμφωνα με την οποία «Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλέσει τους οικονομικούς φορείς να συμπληρώσουν ή να διευκρινίσουν τα έγγραφα ή δικαιολογητικά που έχουν υποβληθεί, ή να διευκρινίσουν το περιεχόμενο της τεχνικής προσφοράς τους, σύμφωνα με το άρθρο 102 του ν. 4412/2016», και σε καμία περίπτωση δεν αφορά την προσκόμιση νέας τεχνικής προσφοράς.

Αριθμός απόφασης: 714 /2020

Αντιθέτως, στην περίπτωση του προσφέρων για την οποία υπαινίσσεται ο ενιστάμενος ότι «Η επιτροπή εδώ δεν μπήκε καν στον κόπο να ζητήσει «διευκρινήσεις» αλλά απέρριψε την εργολαβία...» επισημαίνεται ότι κατά την αξιολόγηση της τεχνικής του προσφοράς διαπιστώθηκε ότι δεν πληρούνται οι απαιτούμενες προϋποθέσεις σύμφωνα με τους όρους της διακήρυξης παρ. 2.4.3.2 καθώς δεν είναι σύμφωνη με τον Πίνακα I του Παραρτήματος I της διακήρυξης, διότι για την δημοτική κοινότητα του Τμήματος 2:, προσφέρονται 4 συνεργεία ψεκασμού ενώ στον Πίνακα I προβλέπονται 5. Η εκ των υστέρων αλλαγή του αριθμού των προσφερόμενων συνεργείων ανά Δ.Κ. ή Τ.Κ. ή οικισμό από τον υποψήφιο εργολάβο δεν θα μπορούσε να γίνει δεκτή καθώς θα συνιστούσε υποβολή νέας τεχνικής προσφοράς. Συνεπώς, η προσφορά του παρουσίαζε σημαντική απόκλιση ως προς τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές της διακήρυξης, και για το λόγο αυτό, η επιτροπή προέβει στην απόρριψη της.».

15. Επειδή ο παρεμβαίνων ισχυρίζεται τα κάτωθι : «[...]Σχετικά με το περιεχόμενο της υποβληθείσας προδικαστικής προσφυγής σύμφωνα με το οποίο επικαλείται ότι: « Διαπίστωσα ότι ο έτερος μου η Κοινοφελής Επιχείρηση του Δήμου με αριθμό προσφοράς, κατέθεσε προσφορά σε περισσότερα του ενός τμήματα. Σύμφωνα με το Παράρτημα I της από αναφέρεται το εξής: Όλο το προσωπικό που εμπλέκεται στον ψεκασμό κάθε τμήματος συντονίζει ο εργολάβος ή ο αρχιεργάτης, στις περιπτώσεις που η εργολαβία αποτελείται από περισσότερα του ενός τμήματα εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά κάτω από τον πίνακα της κάθε Περιφερειακής Ενότητας.» Όμως, ο έτερος που είναι και μειοδότης, στις

Αριθμός απόφασης: 714 /2020

τεχνικές προσφορές που κατέθεσε δεν αναφέρει αρχιεργάτη σε κανένα από τα τμήματα (7) που μειοδότησε, πράγμα το οποίο τον αποκλείει από το διαγωνισμό και για όλα τα τμήματα που αυτός μειοδότησε, ενώ εγώ κατέθεσα προσφορά μόνο σε ένα τμήμα, οπότε η τεχνική μου προσφορά ήταν σωστή και πλήρης.»

Η αιτίαση αυτή συνιστά παραμόρφωση και στρέβλωση των όρων της διακήρυξης καθώς ηθελημένα αποφεύγει να αναφέρει το σύνολο των προτάσεων της υπόψη παραγράφου. Έτσι, επικαλείται ότι στην επίμαχη παράγραφο της διακήρυξης αναφέρεται: «Όλο το προσωπικό που εμπλέκεται στον ψεκασμό κάθε τμήματος συντονίζει ο εργολάβος ή ο αρχιεργάτης, στις περιπτώσεις που η εργολαβία αποτελείται από περισσότερα του ενός τμήματα εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά κάτω από τον πίνακα της κάθε Περιφερειακής Ενότητας», πλην όμως εσκεμμένα παραλείπει τη συνέχεια της παραγράφου στην οποία αναφέρεται ότι: «Όπου υπάρχουν περισσότερα του ενός συνεργεία εδάφους, θα πρέπει ο εργολάβος να χρησιμοποιήσει ισάριθμους αρχιεργάτες, ανάλογα και με τις απαιτήσεις της κάθε Π.Ε.» η παράλειψη αυτή αναφοράς των λέξεων συνεργεία εδάφους σαφώς αλλοιώνει πλήρως το περιεχόμενο της πρότασης και οδηγεί σε στρεβλά συμπεράσματα. Είναι προφανές ότι με την αναφορά Όπου υπάρχουν περισσότερα του ενός συνεργεία εδάφους θα πρέπει ο εργολάβος να χρησιμοποιήσει ισάριθμους αρχιεργάτες, ανάλογα και με τις απαιτήσεις της κάθε Π.Ε., καθίσταται σαφές ότι η εν λόγω υποτιθέμενη παράβαση αφορά στα συνεργεία εδάφους και όχι στα συνεργεία με μηχανοκίνητα ψεκαστικά συγκροτήματα. Πλην όμως η προσφορά μου δεν υποβλήθηκε σε τμήματα στα οποία απαιτείται η χρήση

Αριθμός απόφασης: 714 /2020

συνεργείων εδάφους επομένως δεν υφίσταται από πλευράς μου καμία παράβαση σχετική με την ύπαρξη αρχιεργατών!!!

Με την παραπάνω παράγραφο ο προσφεύγων προχωρεί σε ανυπόστατες εικασίες όπου με παραπλανητικό τρόπο παρουσιάζει μια λανθασμένη εικόνα του τρόπου υποβολής της προσφοράς μου, επομένως ο ισχυρισμός του προσφεύγοντα θα πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Επιπλέον, και σχετικά με τον παραπάνω αβάσιμο ισχυρισμό του προσφεύγοντα επισημαίνεται ότι: Η παράγραφος: «Όλο το προσωπικό που εμπλέκεται στον ψεκασμό κάθε τμήματος συντονίζει ο εργολάβος ή ο αρχιεργάτης, στις περιπτώσεις που η εργολαβία αποτελείται από περισσότερα του ενός τμήματα εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά κάτω από τον πίνακα της κάθε Περιφερειακής Ενότητας. Όπου υπάρχουν περισσότερα του ενός συνεργεία εδάφους, θα πρέπει ο εργολάβος να χρησιμοποιήσει ισάριθμους αρχιεργάτες, ανάλογα και με τις απαιτήσεις της κάθε Π.Ε.» αναφέρεται στο άρθρο ΑΡΘΡΟ 4-ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΣΥΝΕΡΓΕΙΩΝ - ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ, το οποίο αποτελείται από υποπαραγράφους σχετικές με τη συγκρότηση συνεργείων. Παρακάτω παρατίθεται αυτούσια από τις σελίδες της διακήρυξης: ΑΡΘΡΟ 4

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΣΥΝΕΡΓΕΙΩΝ - ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ]

Τα συνεργεία συγκροτούνται με ευθύνη και μέριμνα του εργολάβου ανά Δημοτική ή Τοπική Κοινότητα σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές της διακήρυξης και την τεχνική προσφορά :ου εργολάβου. Κάθε συνεργείο θα αποτελείται:

* Μηχανοκίνητο ψεκαστικό συγκρότημα με ένα (1) τουλάχιστον ψεκαστή, πλέον του οδηγού, που θα χειρίζεται το μπεκ (αυλό). Για τα ελαιόδεντρα που

Αριθμός απόφασης: 714 /2020

δεν έχει πρόσβαση το ψεκαστικό μηχάνημα, το συνεργείο πρέπει να διαθέτει επιπλέον ένα ή περισσότερους ψεκαστές με επινώτιες χειροκίνητες ψεκαστήρες. Το μηχανοκίνητο συγκρότημα μπορεί να αποτελείται από γεωργικό ελκυστήρα με συρόμενο ή φερόμενο βυτίο ή από αυτοκίνητο με ψεκαστικό μηχάνημα και βυτίο. Η χωρητικότητα των βυτίων θα είναι από 500 έως 1000 λίτρα.

- Συνεργείο εδάφους, που αποτελείται από ψεκαστές με επινώτιες χειροκίνητες ψεκαστήρες υποβοηθούμενους από αυτοκίνητο με βυτίο ή από ελκυστήρα, που θα επέχουν θέση μεταφορικού μέσοι του ψεκαστικού υγρού. Ο αριθμός των ψεκαστών ορίζεται σύμφωνα με τα προστατευόμενα δέντρα και τις μέρες ψεκασμού και σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να υπερβαίνει τα οκτώ (8) άτομα ανά συνεργείο. Ανάλογα με το ανάγλυφο της περιοχής, οι δύο τύποι συνεργείων μπορεί να συνυπάρχουν ή όχι στην ίδιο Τοπική ή Δημοτική Κοινότητα ή στο ίδιο τμήμα, όπως ορίζεται στους Πίνακες Ι της κάθε Περιφερειακής Ενότητας.

Όλο το προσωπικό που εμπλέκεται στον ψεκασμό κάθε τμήματος συντονίζει ο εργολάβος ή ο αρχιεργάτης, στις περιπτώσεις που η εργολαβία αποτελείται από περισσότερα του ενός τμήματα εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά κάτω από τον πίνακα της κάθε Περιφερειακής Ενότητας. Όπου υπάρχουν περισσότερα του ενός συνεργεία εδάφους, θα πρέπει ο εργολάβος να χρησιμοποιήσει ισάριθμους αρχιεργάτες, ανάλογα και με τις απαιτήσεις της κάθε Π.Ε.

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, στα συνεργεία εδάφους οι επιβλέποντες (κατά περίπτωση εργολάβοι, αρχιεργάτες ή μεταγωγικοί) θα πρέπει να διαθέτουν οπωσδήποτε Πιστοποιητικό γνώσεων ορθολογικής χρήσης

Αριθμός απόφασης: 714 /2020

γεωργικών φαρμάκων. Στα μηχανοκίνητα ψεκαστικά συγκροτήματα πιστοποιητικό ορθολογικής χρήσης θα πρέπει να διαθέτει ο οδηγός του οχήματος και σε περίπτωση που αυτός δεν διαθέτει, ο ψεκαστής.

Η διάρκεια του ψεκασμού δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τις οκτώ (8) ημέρες, με την προϋπόθεση ότι οι καιρικές συνθήκες το επιτρέπουν.

Η επίμαχη παράγραφος όπως είναι εμφανές ανωτέρω, αποτελεί τη 2η παράγραφο η οποία αναφέρεται στα συνεργεία εδάφους και όχι στα συνεργεία με μηχανοκίνητα ψεκαστικά συγκροτήματα. Σε αντίθετη περίπτωση θα έπρεπε να είχε διατυπωθεί τρόπο τέτοιο ώστε να είναι σαφές ότι η εν λόγω απαίτηση για ύπαρξη αρχιεργάτη αφορά και τα συνεργεία με μηχανοκίνητα ψεκαστικά συγκροτήματα όπως δηλαδή τα τμήματα για τα οποία υπέβαλλα προσφορά. Εναλλακτικά η απαίτηση για ύπαρξη αρχιεργατών θα έπρεπε να αναφερθεί ακριβώς κάτω από την παράγραφο:

♦ Μηχανοκίνητο ψεκαστικό συγκρότημα με ένα (1) τουλάχιστον ψεκαστή, πλέον του οδηγού, που θα χειρίζεται το μπεκ (αυλό). Για τα ελαιόδεντρα που δεν έχει πρόσβαση το ψεκαστικό μηχάνημα, το συνεργείο πρέπει να διαθέτει επιπλέον ένα ή περισσότερους ψεκαστές με επινώτιες χειροκίνητες ψεκαστήρες. Το μηχανοκίνητο συγκρότημα μπορεί να αποτελείται από γεωργικό ελκυστήρα με συρόμενο ή φερόμενο βυτίο ή από αυτοκίνητο με ψεκαστικό μηχάνημα και βυτίο. Η χωρητικότητα των βυτίων θα είναι από 500 έως 1000 λίτρα.

Έτσι, με τον τρόπο με τον οποίο ερμηνεύθηκαν οι απαιτήσεις για τη συγκρότηση των συνεργείων κατά την κατάρτιση της προσφοράς μου από κανένα σημείο της διακήρυξης δεν προέκυψε απαίτηση για δήλωση αρχιεργατών.

Αριθμός απόφασης: 714 /2020

Ακόμα όμως και εάν ήθελε υποτεθεί ότι απαιτούνταν εκ μέρους μου δήλωση αρχιεργατών σε κάθε περίπτωση, τίθεται ζήτημα ασάφειας της διακήρυξης που δε μπορεί ερμηνεύεται εις βάρος της υποβληθείσας προσφοράς μου.

Και τούτο διότι, τυχόν ασάφειες ή πλημμύειες των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορούν να ερμηνεύονται εις βάρος των διαγωνιζομένων, κατά παράβαση των αρχών του ανταγωνισμού και της παροχής ίσων ευκαιριών και θα πρέπει να παρέχεται και σε αυτούς, οι οποίοι βλάπτονται από την ασάφεια ή την πλημμύεια αυτή, η δυνατότητα να συμπληρώσουν την τυχόν ελαττωματική προσφορά τους (ΕΑ ΣτΕ 423/2011, 424/2011, 425/2011). Η ερμηνεία των όρων των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορεί να γίνεται σε βάρος του καλόπιστου διαγωνιζομένου, εφόσον η Διοίκηση ήταν αυτή που όφειλε να εκφραστεί σαφέστερα (ΕφΑΘ 1959/1970, Αρμ.1970, σελ. 1111, Εφ.Θεσ. 501/87, ΕΔημ.Εργ. 1990/1, σελ. 84, Α. Τάχος, Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο, έκδοση θ', Σάκκουλας, σελ. 776).

Επομένως, η παραβίαση αμφίσημων όρων της διακήρυξης δεν οδηγεί αναγκαστικά στον αποκλεισμό διαγωνιζομένου, αν δεν ευθύνεται ο ίδιος για την παρερμηνεία των υποχρεώσεών του (βλ. ΔΕφΑθηνών 147/2018).

Συνεπώς, ευλόγως είχα την πεποίθηση ότι, βάσει των όρων της διακήρυξης, δεν απαιτούνταν αναφορά σε αρχιεργάτη.

Τέλος, σύμφωνα με την αρχή της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας όλοι οι όροι και τρόποι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στην προκήρυξη του διαγωνισμού, κατά τρόπον ώστε, αφενός να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και κανονικά επιμελείς υποψηφίους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο

Αριθμός απόφασης: 714 /2020

τρόπο και, αφετέρου, να καθίσταται δυνατός ο εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής αποτελεσματικός και επί ίσοις όροις έλεγχος του αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στο: κριτήρια του διέπουν την εν λόγω σύμβαση (βλ., μεταξύ άλλων, για την αρχή της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων στο πλαίσιο ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων τις αποφάσεις: της 29ης Απριλίου 2004, Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta, C-496/99 P, EU:C:2004:236, σκέψη 110, και της 12ης Μαρτίου 2015, eVigilo, C-538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 22ας Ιουνίου 1993, Επιτροπή κατά Δανίας, C-243/89, EU:C:1993:257, σκέψη 33, της 25ης Απριλίου 1996, Επιτροπή κατά Βελγίου, C-87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 51, της 18ης Οκτωβρίου 2001, SIAC Construction, C-19/00, EU:C:2001:553, σκέψη 33, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, Μηχανική, C 213/07, EU:C:2008:731, σκέψη 45, της 24ης Μαΐου 2016, MT Højgaard και Ziiblin, C-396/14, EU:C:2016:347, σκέψη 37, της 25ης Απριλίου 1996, Επιτροπή κατά Βελγίου, C-87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 54, της 12ης Δεκεμβρίου 2002, Universale-Bau, C-470/99, EU:C:2002:746, σκέψη 93, της 12ης Μαρτίου 2015, eVigilo, C-538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31).

Ένα ακόμα στοιχείο από το οποίο εμφανίζεται ότι δεν ζητείται ρητά η υποβολή στοιχείων αρχιεργάτη για τα τμήματα για τα οποία υπέβαλλα προσφορά, είναι ότι στους παρατιθέμενους πίνακες της διακήρυξης ύπαρξη αρχιεργάτη όπου απαιτείται ζητείται ρητά. Ενώ για τα τμήματα για τα οποία υπέβαλλα προσφορά δεν γίνεται καμία αναφορά.

Αριθμός απόφασης: 714 /2020

Συγκεκριμένα: στην περίπτωση της Περιφερειακής Ενότητας υπάρχει συγκεκριμένη στήλη στην οποία αναφέρεται ρητά: Αρχιεργάτες ανά συνεργείο ενώ στους πίνακες της Περιφερειακής Ενότητας δεν υπάρχει καμία αναφορά.

Έτσι, η προσφορά μου συντάχθηκε με πλήρη ακρίβεια λαμβάνοντας υπόψη όλες τις απαιτήσεις της διακήρυξης συμπεριλαμβανομένων και των ανωτέρω πινάκων και η επικαλούμενη δήθεν πλημμέλεια μου από τον προσφεύγοντα πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη.

Ο προσφεύγων παραποιεί τα στοιχεία της τεχνικής μου προσφοράς καθώς υποβλήθηκε σύμφωνα με τις απαιτήσεις της διακήρυξης, ενώ στις διευκρινίσεις που ζητήθηκαν από την επιτροπή αξιολόγησης διευκρινίστηκε περαιτέρω το περιεχόμενο της χωρίς να προστίθενται σε αυτή επιπλέον στοιχεία, αλλά παρέχοντας τις απαιτούμενες διευκρινήσεις στα ήδη υπάρχοντα. Έτσι, για όλα τα ανωτέρω αναφερόμενα τμήματα η προσφορά μου ήταν πλήρης ως προς τον αριθμό των ζητούμενων συνεργείων.

Εξάλλου, όπως επισημαίνεται από τις ΑΕΠΠ (4ο Κλιμάκιο) 673/2018 σκέψη 17 και 778/2018 σκέψη 18 σχετικά με την εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 102 Ν. 4412/2016: «Σύμφωνα με την πάγια νομολογία των διοικητικών δικαστηρίων, με βάση την αρχή της τυπικότητας που διέπει τη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων ..., η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να καλεί τους προμηθευτές να συμπληρώσουν τα νομίμως, καταρχήν, υποβληθέντα δικαιολογητικά ή να παρέχουν σχετικές διευκρινίσεις και όχι να αναπληρώσουν μη υποβληθέντα ή μη νομίμως υποβληθέντα δικαιολογητικά [ΣΤΕ 2454/09, ΕΑ ΣΤΕ 457, 364/09, 738/09, 180/09, 567/08, 3075/08, 307/07, ΔΕφαΘ 2.71/2011],

Αριθμός απόφασης: 714 /2020

Ετσι, ορθώς και νόμιμα η επιτροπή αξιολόγησης του διαγωνισμού ζήτησε διευκρινήσεις επί της προσφοράς μου εφόσον έκρινε ότι ήταν απαραίτητο, χωρίς να εισάγει άνισες διακρίσεις. Και τούτο διότι, σύμφωνα με το άρθρο 102 του Ν. 4412/2016 «Συμπλήρωση -αποσαφήνιση πληροφοριών και δικαιολογητικών (άρθρο 56 παρ. 3 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ] ορίζεται ότι: «1. Κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλεί εγγράφως τους προσφέροντες ή τους υποψηφίους να διευκρινίζουν ή να συμπληρώνουν τα έγγραφα ή δικαιολογητικά που έχουν υποβάλει, μέσα σε εύλογη προθεσμία, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης. Οποιαδήποτε διευκρίνιση ή συμπλήρωση που υποβάλλεται από τους προσφέροντες ή υποψηφίους, χωρίς να έχει ζητηθεί από την αναθέτουσα αρχή, δεν λαμβάνεται υπόψη. 2. Η πιο πάνω διευκρίνιση ή η συμπλήρωση αφορά μόνο τις ασάφειες, επουσιώδεις πλημμέλειες ή πρόδηλα τυπικά σφάλματα που επιδέχονται διόρθωση ή συμπλήρωση, ιδίως δε παράλειψη μονογραφιών, διακεκομμένη αρίθμηση, ελαττώματα συσκευασίας και σήμανσης του φακέλου και των υποφακέλων των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, λεκτικές και φραστικές αποκλίσεις των εγγράφων της προσφοράς από την ορολογία των εγγράφων της σύμβασης, που δεν επιφέρουν έννομες συνέπειες ως προς το περιεχόμενό τους, ελλείψεις ως προς τα νομιμοποιητικά στοιχεία, πλημμελής σήμανση αντιγράφων που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν.4250/2014 (Α' 74), μεταφράσεων και λοιπών πιστοποιητικών ή βεβαιώσεων, διαφοροποίηση της δομής των εγγράφων της προσφοράς από τα υποδείγματα, υποχρεωτικά ή μη, που θεσπίζονται με νόμο, κανονιστικές

Αριθμός απόφασης: 714 /2020

πράξεις ή τα έγγραφα της σύμβασης. Η συμπλήρωση ή η διευκρίνιση, κατά το πρώτο εδάφιο, δεν επιτρέπεται να έχει ως συνέπεια μεταγενέστερη αντικατάσταση ή υποβολή εγγράφων σε συμμόρφωση με τους όρους της διακήρυξης, αλλά μόνο τη διευκρίνιση ή συμπλήρωση, ακόμη και με νέα έγγραφα, εγγράφων ή δικαιολογητικών που έχουν ήδη υποβληθεί. 3. Η διευκρίνιση ή η συμπλήρωση δεν πρέπει να εισάγει διακρίσεις, άνιση μεταχείριση των οικονομικών φορέων ή να έχει ως συνέπεια ευνοϊκή μεταχείριση συγκεκριμένου οικονομικού φορέα στη διαδικασία ανάθεσης της δημόσιας σύμβασης. 4. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλεί εγγράφως τους προσφέροντες να διευκρινίσουν, μέσα σε εύλογη προθεσμία η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης της σχετικής πρόσκλησης, το περιεχόμενο της τεχνικής ή οικονομικής προσφοράς που έχουν υποβάλει, αν περιέχει ασάφειες ή σσωνος σημασίας ατέλειες, επουσιώδεις παραλείψεις ή πρόδηλα τυπικά ή υπολογιστικά σφάλματα που η αναθέτουσα αρχή κρίνει ότι μπορεί να θεραπευθούν. Η διευκρίνιση αυτή δεν πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα την ουσιώδη αλλοίωση της προσφοράς και δεν πρέπει να προσδίδει αθέμιτο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στη συγκεκριμένη προσφορά σε σχέση με τις λοιπές. 5. Η παροχή της δυνατότητας διευκρινίσεων στον προσφέροντα ή υποψήφιο, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 έως 4, είναι υποχρεωτική για την αναθέτουσα αρχή, αν επίκειται αποκλεισμός του από τη διαδικασία, λόγω ασαφειών των δικαιολογητικών και εγγράφων της προσφοράς».

Σύμφωνα δε με την Αιτιολογική Έκθεση του Ν. 4412/2016, η οποία επί του άρθρου 102, τονίζει τον σκοπό της διάσωσης προσφορών, οι οποίες κατά τα λοιπά θα ήταν παραδεκτές αλλά κινδυνεύουν μόνο από επουσιώδεις ελλείψεις,

Αριθμός απόφασης: 714 /2020

υπογραμμίζει την υποχρέωση ερμηνείας αυτής της δυνατότητας υπό το πρίσμα των αρχών της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης, ως και την απαγόρευση συμπληρώσεων, μεταβολών και διορθώσεων που επιφέρουν έννομες συνέπειες και αναφέρει αναλυτικά τα εξής: «Με το άρθρο 102 εισάγεται ρύθμιση η οποία εξυπηρετεί στη διάσωση προσφορών οι οποίες πάσχουν από πρόδηλα σφάλματα ή επουσιώδεις παραλείψεις. Με τις παραγράφους 1, 2 και 3 δίνεται η δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή να καλεί τους προσφέροντες/υποψηφίους κατά τη διαδικασία ελέγχου και αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής να διευκρινίζουν ή να συμπληρώνουν τα έγγραφα ή τα δικαιολογητικά που έχουν υποβάλει.

Ωστόσο, προκειμένου να διασφαλίζεται η αρχή της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης των υποψηφίων, η δυνατότητα συμπλήρωσης, διευκρίνισης που παρέχεται αφορά μόνο τις ασάφειες, επουσιώδεις πλημμέλειες ή πρόδηλα τυπικά σφάλματα που επιδέχονται διόρθωσης ή συμπλήρωσης και δεν επιτρέπεται να άγει σε μεταγενέστερη αντικατάσταση ή υποβολή νέων εγγράφων σε συμμόρφωση των όρων της διακήρυξης, αλλά μόνο στην διευκρίνιση ή συμπλήρωση, ακόμη και με νέα έγγραφα, εγγράφων ή δικαιολογητικών που έχουν ήδη υποβληθεί. Ενδεικτικά αναφέρονται περιπτώσεις που μπορεί να τύχει εφαρμογής αυτή η δυνατότητα όπως παράλειψη τινών μονογραφών, διακεκομμένη αρίθμηση, ελαττώματα συσκευασίας και σήμανσης του φακέλου και των υποφακέλων των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, λεκτικές και φραστικές αποκλίσεις των εγγράφων της προσφοράς από την ορολογία των εγγράφων της σύμβασης που δεν επιφέρουν έννομες συνέπειες ως προς το περιεχόμενό τους, ελλείψεις ως προς τα νομιμοποιητικά στοιχεία, πλημμελή σήμανση

Αριθμός απόφασης: 714 /2020

επικυρωμένων αντιγράφων και μεταφράσεων και λοιπών πιστοποιητικών ή βεβαιώσεων, διαφοροποίηση της δομής των εγγράφων της προσφοράς».

16. Επειδή το άρθρο 18 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης. [...]».

17. Επειδή το άρθρο 53 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι : «1. Οι όροι των εγγράφων της σύμβασης πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις ώστε να επιτρέπουν την υποβολή άρτιων και συγκρίσιμων μεταξύ τους προσφορών. 2. Τα έγγραφα της σύμβασηςπεριέχουν ιδίως : [...] ια) τα τεχνικά χαρακτηριστικά (προδιαγραφές), την ποσότητα και την περιγραφή των αγαθών, υπηρεσιών ή έργων, τον τρόπο της εκτέλεσης του ελέγχου και της διασφάλισης της ποιότητας, την προθεσμία για την εκτέλεση της σύμβασης, τον τόπο και χρόνο εκτέλεσης, καθώς και άλλα χαρακτηριστικά, ανάλογα με το αντικείμενο της σύμβασης, [...] ιζ) τους απαράβατους όρους, απόκλιση από τους οποίους συνεπάγεται την απόρριψη της προσφοράς [...] κ) τα απαιτούμενα αποδεικτικά μέσα (δηλώσεις, δικαιολογητικά κ.λπ.)[...]».

18. Επειδή το άρθρο 54 του Ν.4412/2016 ορίζει ότι: «1. Οι τεχνικές προδιαγραφές που ορίζονται στην περίπτωση 1 του Παραρτήματος VII του Προσαρτήματος Α΄ παρατίθενται στα έγγραφα της σύμβασης και καθορίζουν τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά των έργων, των υπηρεσιών ή των αγαθών. Τα χαρακτηριστικά αυτά μπορεί επίσης να αναφέρονται στη συγκεκριμένη

Αριθμός απόφασης: 714 /2020

διαδικασία ή μέθοδο παραγωγής ή παροχής των ζητούμενων έργων, αγαθών ή υπηρεσιών ή σε ειδική διαδικασία άλλου σταδίου του κύκλου ζωής τους, ακόμη και αν οι παράγοντες αυτοί δεν αποτελούν μέρος της υλικής τους υπόστασης, υπό την προϋπόθεση ότι συνδέονται με το αντικείμενο της σύμβασης και είναι ανάλογα με την αξία και τους σκοπούς της.[...]2. Οι τεχνικές προδιαγραφές εξασφαλίζουν ισότιμη πρόσβαση των οικονομικών φορέων στη διαδικασία σύναψης σύμβασης και δεν έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία αδικαιολόγητων εμποδίων στο άνοιγμα των δημόσιων συμβάσεων στον ανταγωνισμό.3. Οι τεχνικές προδιαγραφές διατυπώνονται με έναν από τους κατωτέρω τρόπους: α) ως επιδόσεις ή λειτουργικές απαιτήσεις, συμπεριλαμβανομένων των περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών, υπό την προϋπόθεση ότι οι παράμετροι είναι επαρκώς προσδιορισμένες ώστε να επιτρέπουν στους προσφέροντες να προσδιορίζουν το αντικείμενο της σύμβασης και στις αναθέτουσες αρχές να αναθέτουν τη σύμβαση, β) με παραπομπή σε τεχνικές προδιαγραφές και, με σειρά προτεραιότητας, σε εθνικά πρότυπα που αποτελούν μεταφορά ευρωπαϊκών πρότυπων, σε ευρωπαϊκές τεχνικές εγκρίσεις, σε κοινές τεχνικές προδιαγραφές, σε διεθνή πρότυπα, σε άλλα τεχνικά συστήματα αναφοράς που έχουν θεσπιστεί από ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης ή -όταν αυτά δεν υπάρχουν- σε εθνικά πρότυπα, σε εθνικές τεχνικές εγκρίσεις ή σε εθνικές τεχνικές προδιαγραφές στον τομέα του σχεδιασμού, του υπολογισμού και της εκτέλεσης των έργων και της χρησιμοποίησης των αγαθών, κάθε παραπομπή συνοδεύεται από τον όρο ή «ισοδύναμο», γ) ως επιδόσεις ή λειτουργικές απαιτήσεις κατά τα οριζόμενα στην περίπτωση α', με παραπομπή, ως τεκμήριο συμβατότητας προς τις εν λόγω επιδόσεις ή λειτουργικές απαιτήσεις,

Αριθμός απόφασης: 714 /2020

στις τεχνικές προδιαγραφές που αναφέρονται στην περίπτωση β', δ) με παραπομπή στις τεχνικές προδιαγραφές που αναφέρονται στην περίπτωση β' για ορισμένα χαρακτηριστικά και με παραπομπή στις επιδόσεις ή στις λειτουργικές απαιτήσεις που αναφέρονται στην περίπτωση α' για ορισμένα άλλα χαρακτηριστικά. 4. Οι τεχνικές προδιαγραφές, εκτός εάν δικαιολογείται από το αντικείμενο της σύμβασης, δεν περιέχουν μνεία συγκεκριμένης κατασκευής ή προέλευσης ή ιδιαίτερης μεθόδου κατασκευής που να χαρακτηρίζει τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που παρέχονται από έναν συγκεκριμένο οικονομικό φορέα ούτε εμπορικού σήματος, διπλώματος ευρεσιτεχνίας, τύπων ή συγκεκριμένης καταγωγής ή παραγωγής που θα είχε ως αποτέλεσμα να ευνοούνται ή να αποκλείονται ορισμένες επιχειρήσεις ή ορισμένα προϊόντα. Η εν λόγω μνεία επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, όταν δεν είναι δυνατόν να γίνει επαρκώς προσδιορισμένη και κατανοητή περιγραφή του αντικειμένου της σύμβασης κατ' εφαρμογή της παρ. 3. Η εν λόγω μνεία συνοδεύεται από τον όρο «ή ισοδύναμο». 5. Όταν η αναθέτουσα αρχή χρησιμοποιεί τη δυνατότητα παραπομπής στις τεχνικές προδιαγραφές που αναφέρονται στην περίπτωση β' της παρ. 3, δεν απορρίπτει προσφορά με την αιτιολογία ότι τα προσφερόμενα έργα, αγαθά ή οι υπηρεσίες δεν πληρούν τις τεχνικές προδιαγραφές στις οποίες έχει παραπέμψει, εφόσον ο προσφέρων αποδεικνύει στην προσφορά του, με κάθε ενδεδειγμένο μέσο, συμπεριλαμβανομένων των αποδεικτικών μέσων που αναφέρονται στο άρθρο 56, ότι οι λύσεις που προτείνει πληρούν κατά ισοδύναμο τρόπο τις απαιτήσεις που καθορίζονται από τις τεχνικές προδιαγραφές. 6. Όταν η αναθέτουσα αρχή χρησιμοποιεί τη δυνατότητα που αναφέρεται στην περίπτωση α' της παρ. 3 για τη διατύπωση των τεχνικών προδιαγραφών με αναφορά στις επιδόσεις ή στις

Αριθμός απόφασης: 714 /2020

λειτουργικές απαιτήσεις, δεν απορρίπτει προσφορά έργων, αγαθών ή υπηρεσιών που πληρούν ένα εθνικό πρότυπο το οποίο αποτελεί μεταφορά ευρωπαϊκού προτύπου, μία ευρωπαϊκή τεχνική έγκριση, μία κοινή τεχνική προδιαγραφή, ένα διεθνές πρότυπο ή ένα τεχνικό πλαίσιο αναφοράς που έχει εκπονηθεί από έναν ευρωπαϊκό οργανισμό τυποποίησης, εφόσον οι εν λόγω προδιαγραφές καλύπτουν τις επιδόσεις ή τις λειτουργικές απαιτήσεις που ορίζει. Ο προσφέρων αποδεικνύει στην προσφορά του, με κάθε ενδεδειγμένο μέσο, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που αναφέρονται στο άρθρο 56, ότι το έργο, η αγαθό ή η υπηρεσία που πληροί το πρότυπο ανταποκρίνεται στις επιδόσεις ή στις λειτουργικές απαιτήσεις τις οποίες έχει ορίσει η αναθέτουσα αρχή. 7. Οι τεχνικές προδιαγραφές καθορίζονται και εγκρίνονται πριν την έναρξη της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης κατά το άρθρο 61.[...]

19. Επειδή το άρθρο 91 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι : «1. Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) Η οποία αποκλίνει από τα άρθρα 92 έως 100, και 102 έως 104 ή υποβλήθηκε κατά παράβαση των απαράβατων όρων περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, όπως οι όροι αυτοί ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης. β) Η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή, εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και τη συμπλήρωση της, σύμφωνα με το άρθρο 102[...]

20. Επειδή, το άρθρο 94 του νόμου 4412/2016 ορίζει ότι: « [...] 4.. Στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων προμηθειών και γενικών υπηρεσιών ο φάκελος της τεχνικής προσφοράς περιέχει ιδίως τα έγγραφα και τα

Αριθμός απόφασης: 714 /2020

δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν την τεχνική επάρκεια, χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση των προσφορών και περιγράφονται στα έγγραφα της σύμβασης».

21. Επειδή το άρθρο 102 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι : «1. Κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλεί εγγράφως τους προσφέροντες ή τους υποψηφίους να διευκρινίζουν ή να συμπληρώνουν τα έγγραφα ή δικαιολογητικά που έχουν υποβάλει, μέσα σε εύλογη προθεσμία, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης. Οποιαδήποτε διευκρίνιση ή συμπλήρωση που υποβάλλεται από τους προσφέροντες ή υποψηφίους, χωρίς να έχει ζητηθεί από την αναθέτουσα αρχή, δεν λαμβάνεται υπόψη. 2. Η πιο πάνω διευκρίνιση ή η συμπλήρωση αφορά μόνο τις ασάφειες, επουσιώδεις πλημμέλειες ή πρόδηλα τυπικά σφάλματα που επιδέχονται διόρθωση ή συμπλήρωση, ιδίως δε παράλειψη μονογραφών, διακεκομμένη αρίθμηση, ελαττώματα συσκευασίας και σήμανσης του φακέλου και των υποφακέλων των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, λεκτικές και φραστικές αποκλίσεις των εγγράφων της προσφοράς από την ορολογία των εγγράφων της σύμβασης, που δεν επιφέρουν έννομες συνέπειες ως προς το περιεχόμενό τους, ελλείψεις ως προς τα νομιμοποιητικά στοιχεία, πλημμελής σήμανση αντιγράφων που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α΄ 74), μεταφράσεων και λοιπών πιστοποιητικών ή βεβαιώσεων, διαφοροποίηση της δομής των εγγράφων της προσφοράς από τα υποδείγματα, υποχρεωτικά ή μη, που θεσπίζονται με νόμο, κανονιστικές πράξεις ή τα έγγραφα της σύμβασης. Η συμπλήρωση ή η διευκρίνιση, κατά το

Αριθμός απόφασης: 714 /2020

πρώτο εδάφιο, δεν επιτρέπεται να έχει ως συνέπεια μεταγενέστερη αντικατάσταση ή υποβολή εγγράφων σε συμμόρφωση με τους όρους της διακήρυξης, αλλά μόνο τη διευκρίνιση ή συμπλήρωση, ακόμη και με νέα έγγραφα, εγγράφων ή δικαιολογητικών που έχουν ήδη υποβληθεί. 3. Η διευκρίνιση ή η συμπλήρωση δεν πρέπει να εισάγει διακρίσεις, άνιση μεταχείριση των οικονομικών φορέων ή να έχει ως συνέπεια ευνοϊκή μεταχείριση συγκεκριμένου οικονομικού φορέα στη διαδικασία ανάθεσης της δημόσιας σύμβασης. 4. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλεί εγγράφως τους προσφέροντες να διευκρινίσουν, μέσα σε εύλογη προθεσμία η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης της σχετικής πρόσκλησης, το περιεχόμενο της τεχνικής ή οικονομικής προσφοράς που έχουν υποβάλει, αν περιέχει ασάφειες ή ήσσοнос σημασίας ατέλειες, επουσιώδεις παραλείψεις ή πρόδηλα τυπικά ή υπολογιστικά σφάλματα που η αναθέτουσα αρχή κρίνει ότι μπορεί να θεραπευθούν. Η διευκρίνιση αυτή δεν πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα την ουσιώδη αλλοίωση της προσφοράς και δεν πρέπει να προσδίδει αθέμιτο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στη συγκεκριμένη προσφορά σε σχέση με τις λοιπές. 5. Η παροχή της δυνατότητας διευκρινίσεων στον προσφέροντα ή υποψήφιο, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 έως 4, είναι υποχρεωτική για την αναθέτουσα αρχή, αν επίκειται αποκλεισμός του από τη διαδικασία, λόγω ασαφειών των δικαιολογητικών και εγγράφων της προσφοράς».

22. Επειδή το άρθρο 346 του Ν. 4412/2016 ορίζει ότι «Κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί σύμβαση των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 και έχει υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της

Αριθμός απόφασης: 714 /2020

αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της ευρωπαϊκής ή εσωτερικής νομοθεσίας, έχει δικαίωμα να προσφύγει στην Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ), σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 360 και να ζητήσει προσωρινή προστασία, σύμφωνα με το άρθρο 366, ακύρωση παράνομης πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 367 ή ακύρωση σύμβασης η οποία έχει συναφθεί παράνομα, σύμφωνα με το άρθρο 368».

23. Επειδή του άρθρο 360 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι «1. Κάθε ενδιαφερόμενος ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση του νόμου αυτού και έχει ή είχε υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της εσωτερικής νομοθεσίας, υποχρεούται, πριν από την υποβολή των προβλεπόμενων στον Τίτλο 3 ένδικων βοηθημάτων, να ασκήσει προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ κατά της σχετικής πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής».

24. Επειδή στους όρους της διακήρυξης προβλέπεται ότι: «[...]1.3 Συνοπτική Περιγραφή φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της σύμβασης Αντικείμενο της σύμβασης είναι η ανάθεση υλοποίησης του έργου: «Ανάδειξη εργολάβων για τον από εδάφους δολωματικό ψεκασμό ελαιοδέντρων στα πλαίσια του Προγράμματος Συλλογικής Καταπολέμησης του Δάκου της Ελιάς στην Περιφέρειαγια τα έτη 2020-2022» με κωδικό CPV, συνολικού προϋπολογισμού 19.694.208,36 (χωρίς το ΦΠΑ) και με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα προσφορά αποκλειστικά βάσει τιμής. Συγκεκριμένα ο διαγωνισμός αφορά την παροχή υπηρεσιών για την εκτέλεση του ανωτέρω έργου σε όλες τις Περιφερειακές Ενότητες της Περιφέρειας

Αριθμός απόφασης: 714 /2020

..... όπως φαίνεται παρακάτω και περιγράφονται αναλυτικότερα στις τεχνικές προδιαγραφές,

A. Περιφερειακή Ενότητα [...]

B. Περιφερειακή Ενότητα [...]

. Γ. Περιφερειακή Ενότητα προϋπολογιζόμενης συνολικής αξίας 6.899.481 € (χωρίς ΦΠΑ), για δολωματικούς ψεκασμούς 14.593.000 προστατευόμενων ελαιόδεντρων. Στον προϋπολογισμό της Π.Ε. συμπεριλαμβάνονται δικαιώματα προαίρεσης ποσοστού 19,21% ύψους 1.326.000 € (χωρίς ΦΠΑ).

Δ. Περιφερειακή Ενότητα [...]

Ο αριθμός των δολωματικών ψεκασμών του κάθε τμήματος αναφέρεται στους πίνακες του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Ι'. Ο ακριβής αριθμός των ψεκασμών θα εξαρτηθεί από επιστημονικά δεδομένα που σχετίζονται με το μέγεθος του δακοπληθυσμού και τις κλιματολογικές συνθήκες.

Το έργο χωρίζεται στις παρακάτω ομάδες και τμήματα:

ΟΜΑΔΑ Α. Π.Ε. 159 τμήματα, [...]

ΟΜΑΔΑ Β. Π.Ε. 6 τμήματα και θα υπογραφούν μέχρι και 6 συμβάσεις.

ΟΜΑΔΑ Γ. Π.Ε. 37 τμήματα, όπως προκύπτουν από συνενώσεις δημοτικών ή/και κοινοτικών ενοτήτων των Δήμων της Περιφερειακής Ενότητας και θα υπογραφούν μέχρι και 37 συμβάσεις.

ΟΜΑΔΑ Δ. Π.Ε. 43 τμήματα και θα υπογραφούν μέχρι και 43 συμβάσεις.

Αριθμός απόφασης: 714 /2020

Προσφορές υποβάλλονται για το σύνολο των τμημάτων μιας ή και περισσότερων ομάδων, είτε για ένα ή περισσότερα τμήματα μιας ή και περισσότερων ομάδων. [...]

Αναλυτική περιγραφή του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της σύμβασης δίδεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι της παρούσας διακήρυξης [...]

2.4.2.3. Οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν με την προσφορά τους τα ακόλουθα: (α) έναν (υπο)φάκελο με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής – Τεχνική Προσφορά» στον οποίο περιλαμβάνονται τα κατά περίπτωση απαιτούμενα δικαιολογητικά και η τεχνική προσφορά σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και την παρούσα. [...]

2.4.3.2 Τεχνική Προσφορά

Η τεχνική προσφορά θα πρέπει να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί από την αναθέτουσα αρχή στο Παράρτημα Ι «Αναλυτική Περιγραφή Φυσικού Αντικείμενου - Τεχνικές προδιαγραφές της Διακήρυξης».

Ειδικότερα με την τεχνική προσφορά υποβάλλονται: Συμπληρωμένο και ψηφιακά υπογεγραμμένο τον Πίνακα ΙΙ του Παραρτήματος Ι

(Ο Πίνακας ΙΙ συμπληρώνεται ξεχωριστά για κάθε τμήμα που κατατίθεται προσφορά). [...]

Ο ελάχιστος προβλεπόμενος αριθμός συνεργείων (μηχανοκινήτων ή επινώτιων χειροκίνητων ψεκαστήρων) απεικονίζεται στον ΠΙΝΑΚΑ Ι του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Ι ο οποίος έχει διαμορφωθεί ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες κάθε τμήματος των Περιφερειακών Ενοτήτων (ανάγλυφο-πυκνότητα-ποικιλία κλπ.) [...]

2.4.6 Λόγοι απόρριψης προσφορών

Αριθμός απόφασης: 714 /2020

Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά:

α) η οποία δεν υποβάλλεται εμπρόθεσμα, με τον τρόπο και με το περιεχόμενο που ορίζεται πιο πάνω και συγκεκριμένα στις παραγράφους 2.4.1 (Γενικοί όροι υποβολής προσφορών), 2.4.2. (Χρόνος και τρόπος υποβολής προσφορών), 2.4.3. (Περιεχόμενο φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικής προσφοράς), 2.4.4. (Περιεχόμενο φακέλου οικονομικής προσφοράς, τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών) , 2.4.5. (Χρόνος ισχύος προσφορών), 3.1. (Αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών), 3.2 (Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου) της παρούσας,

β) η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και την συμπλήρωσή της σύμφωνα με την παράγραφο 3.1.1. της παρούσας διακήρυξης,

γ) για την οποία ο προσφέρων δεν έχει παράσχει τις απαιτούμενες εξηγήσεις, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας ή η εξήγηση δεν είναι αποδεκτή από την αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με την παράγραφο 3.1.1. της παρούσας και το άρθρο 102 του ν. 4412/2016, [...]

θ) η οποία παρουσιάζει ελλείψεις ως προς τα δικαιολογητικά που ζητούνται από τα έγγραφα της παρούσας διακήρυξης και αποκλίσεις ως προς τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές της σύμβασης

3.1.1 Ηλεκτρονική αποσφράγιση προσφορών

Αριθμός απόφασης: 714 /2020

[...] Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλέσει τους οικονομικούς φορείς να συμπληρώσουν ή να διευκρινίσουν τα έγγραφα ή δικαιολογητικά που έχουν υποβληθεί, ή να διευκρινίσουν το περιεχόμενο της τεχνικής ή οικονομικής προσφοράς τους, σύμφωνα με το άρθρο 102 του ν. 4412/2016. [...]

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι – Αναλυτική Περιγραφή Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου της Σύμβασης (προσαρμοσμένο από την Αναθέτουσα Αρχή)
Κάθε συμμετέχων στο Διαγωνισμό, για να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις του έργου, θα πρέπει να πληροί τις τεχνικές προδιαγραφές και να λαμβάνει υπόψη τα χαρακτηριστικά του ΠΙΝΑΚΑ Ι για την κάθε Περιφερειακή Ενότητα. Ο ψεκασμός διενεργείται από τα τεχνικά μέσα, έτσι όπως περιγράφονται στους αντίστοιχους πίνακες Ι κάθε Π.Ε. και μπορεί να αποτελούνται από:

1. Μηχανοκίνητο ψεκαστικό συγκρότημα με ένα (1) τουλάχιστον ψεκαστή, πλέον του οδηγού, που θα χειρίζεται το μπεκ (αυλό). Για τα ελαιόδεντρα που δεν έχει πρόσβαση το ψεκαστικό μηχάνημα, το συνεργείο πρέπει να διαθέτει επιπλέον ένα ή περισσότερους ψεκαστές με επινώτιες χειροκίνητες ψεκαστήρες. Το μηχανοκίνητο συγκρότημα μπορεί να αποτελείται από γεωργικό ελκυστήρα με συρόμενο ή φερόμενο βυτίο ή από αυτοκίνητο με ψεκαστικό μηχάνημα και βυτίο. Η χωρητικότητα των βυτίων θα είναι από 500 έως 1000 λίτρα. Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, για ψεκαστικά μηχανήματα δυναμοδοτούμενα από γεωργικό ελκυστήρα ή άλλο αγροτικό μηχάνημα εφοδιασμένο με δυναμοδοτούμενο άξονα, είναι απαραίτητη η κατοχή Πιστοποιητικού Επιθεώρησης του εξοπλισμού εφαρμογής γεωργικών φαρμάκων που εντάσσει τον εξοπλισμό στην κατηγορία Ι ή ΙΙ, όπως προβλέπεται στην Υ.Α. Ε8 1831/39763/2015 (ΦΕΚ 671Β).

Αριθμός απόφασης: 714 /2020

2. Συνεργείο εδάφους, που αποτελείται από ψεκαστές με επινώτιες χειροκίνητες ψεκαστήρες υποβοηθούμενους από αυτοκίνητο με βυτίο ή από ελκυστήρα, που θα επέχουν θέση μεταφορικού μέσου του ψεκαστικού υγρού. Ο αριθμός των ψεκαστών ορίζεται σύμφωνα με τα προστατευόμενα δέντρα και τις μέρες ψεκασμού και σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να υπερβαίνει τα οκτώ (8) άτομα ανά συνεργείο.

Ανάλογα με το ανάγλυφο της περιοχής, οι δύο τύποι συνεργείων μπορεί να συνυπάρχουν ή όχι στην ίδια Τοπική ή Δημοτική Κοινότητα ή στο ίδιο τμήμα, όπως ορίζεται στους Πίνακες Ι της κάθε Περιφερειακής Ενότητας.

Όλο το προσωπικό που εμπλέκεται στον ψεκασμό κάθε τμήματος συντονίζει ο εργολάβος ή ο αρχιεργάτης, στις περιπτώσεις που η εργολαβία αποτελείται από περισσότερα του ενός τμήματα εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά κάτω από τον πίνακα της κάθε Περιφερειακής Ενότητας. Όπου υπάρχουν περισσότερα του ενός συνεργεία εδάφους, θα πρέπει ο εργολάβος να χρησιμοποιήσει ισάριθμους αρχιεργάτες, ανάλογα και με τις απαιτήσεις της κάθε Π.Ε.[...]

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ								
ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΨΕΚΑΣΜΩΝ: ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ								
προστατευόμενα ελαιόδεντρα 14.593.000								
προϋπολογισμός για ένα έτος 1.857.827,00€ (χωρίς Φ.Π.Α. 13%) / προϋπολογισμός για τρία έτη 5.573.481,00€ (χωρίς Φ.Π.Α.)								
Δικαιώμα προαίρεσης 442.000,00€ (χωρίς Φ.Π.Α. 13%) ποσοστό 19,21 του ετησίου προϋπολογισμού								
ΤΜΗΜΑΤΑ		ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ						ΤΕΧΝΙΚΑ
Τμήματα		Αριθμός προστατευόμενων ελαιόδεντρων, ανώτερη τιμή ανά προστατευόμενο ελαιόδεντρο και προϋπολογισμός δαπάνης						Συνεργεία
α	Δημοτικ	Αριθμ	Ανώτερη	Προϋπολογι	Αριθμός	Προϋπολογι	Εγγυητική	Ελκυστήρε
/	ή ή	ός	τιμή ανά	σμός για	ψεκασμών ανά	σμός	συμμετοχή	ς
α	Τοπική	προστ	προστατευ	έναν	έτος	τμήματος για	για τρία έτη	μηχανοκίνη
	Κοινότητ	ατευόμ	όμενο	ψεκασμό (σε	Προϋπολογισμ	τρία ετη (σε	(0,5% ανά	τα με

Αριθμός απόφασης: 714 /2020

α ή Οικισμός	ενων δένδρων	ελαιόδεντρο (σε € χωρίς ΦΠΑ 13%)	€ χωρίς ΦΠΑ 13%)	ός τμήματος (σε € χωρίς ΦΠΑ 13%)	€ χωρίς ΦΠΑ 13%)	έτος) σε €	οδηγό και βυτίο ή συνεργεία με ψεκαστήρες πλάτης
--------------	--------------	----------------------------------	------------------	----------------------------------	------------------	------------	--

ΠΙΝΑΚΑΣ II ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ

Υποψήφιου εργολάβου ψεκασμού ελαιοδέντρων του Τμήματος
.....της Π.Ε:.....

Επωνυμία Ονοματεπώνυμο.....

Ιδιότητα: (Ιδιώτης ή εκπρόσωπος Ν.Π.):

Επάγγελμα:.....

Έδρα / Διεύθυνση κατοικίας:

Σταθερό Τηλέφωνο: Κινητό τηλέφωνο:.....

ΦΑΞ: E-MAIL:

Για τη σωστή εκτέλεση του έργου θα χρησιμοποιήσω τα παρακάτω μέσα:

Α. ΑΡΧΙΕΡΓΑΤΕΣ (όπου απαιτούνται) ή ΜΕΤΑΓΩΓΙΚΟΙ (απουσία αρχιεργάτη)

Ονοματεπώνυμο	ΑΦΜ	Ύπαρξη Πιστοποιητικού γνώσεων ορθολογικής χρήσης γεωργικών φαρμάκων (ΝΑΙ/ΟΧΙ)	Υπογραφή
1			
2			

Αριθμός απόφασης: 714 /2020

Β. ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΕΔΑΦΟΥΣ (με ψεκασθήρες πλάτης)

1	Αριθ. συνεργείων	
2	Αριθ. Ψεκαστών ανά συνεργείο	
3	Αριθ. Αρχιεργατών ανά συνεργείο	
4	Αριθ. Μεταγωγικών ανά συνεργείο	

Γ. ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΑ ΨΕΚΑΣΤΙΚΑ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΑ

Συνολικός αριθμός μηχανοκίνητων συγκροτημάτων:

Αναλυτικότερα :

α/α	Αριθμ. Κυκλοφ. Μηχανοκίνητου ψεκαστικού	Ονοματεπώνυμο Οδηγού	Αριθ. Αδείας Οδήγησης	Ύπαρξη γνώσεων χρήσης φαρμάκων κατά περίπτωση: οδηγός ή ψεκαστής)	Πιστοποιητικού ορθολογικής γεωργικών (αναγράφεται)	Υπογραφή Οδηγού
1						
2						
3						
4						
5						

Δηλώνω ότι:

1. Θα χρησιμοποιήσω συμπληρωματικά ψεκαστές με ψεκασθήρες πλάτης, σύμφωνα με τις ανάγκες και τις υποδείξεις της Υπηρεσίας.
2. Η προσφορά μου ισχύει έως την ημερομηνία λήξης της Σύμβασης

Αριθμός απόφασης: 714 /2020

3. Έλαβα γνώση των όρων της διακήρυξης του διαγωνισμού, τους οποίους και δέχομαι ανεπιφύλακτα.

ημερομηνία.....2020

Ο προσφέρων

Ο πίνακας II θα πρέπει να είναι πλήρως συμπληρωμένος και υπογεγραμμένος όπου απαιτείται από τους οδηγούς μηχανοκίνητων ψεκαστικών συγκροτημάτων και τον υποψήφιο εργολάβο και να υποβληθεί στο σύστημα ψηφιακά υπογεγραμμένος. Σε αντίθετη περίπτωση δεν θα λαμβάνεται υπόψη και θα αποτελεί αιτία αποκλεισμού από το διαγωνισμό.

Τα μηχανοκίνητα ψεκαστικά συγκροτήματα και το προσωπικό που προσφέρονται σε μία Δημοτική ή Τοπική Κοινότητα δεν θα πρέπει να προσφέρονται και σε άλλη Δημοτική ή Τοπική Κοινότητα από τον ίδιο ή διαφορετικό υποψήφιο εργολάβο. Εντοπισμός ίδιων μηχανοκίνητων ψεκαστικών συγκροτημάτων σε περισσότερες από μία περιοχές, σημαίνει και τον αποκλεισμό του/των εργολάβων σε όλες τις περιοχές που συμμετέχουν τα κοινά μηχανοκίνητα ψεκαστικά συγκροτήματα. Δηλαδή επιτρέπεται να χρησιμοποιηθούν σε περισσότερες από μία τεχνικές προσφορές, για την ίδια περιοχή, το ίδιο προσωπικό και τα μηχανοκίνητα ψεκαστικά συγκροτήματα.

Σε περίπτωση αδυναμίας συγκρότησης συνεργείων ψεκασμού όπως αυτά δηλώθηκαν στην τεχνική προσφορά που υποβλήθηκε, ο εργολάβος θα υποστεί τις συνέπειες της ψευδούς δηλώσεως, και θα εκπέσει η εγγύηση καλής εκτέλεσης της σύμβασης ...».

25. Επειδή, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία, η διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν

Αριθμός απόφασης: 714 /2020

(ΕΣ Πράξεις VI Τμήματος 78/2007,19/2005, 31/2003), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση των διατάξεων (όρων) αυτής, οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (Ολ ΣΤΕ 2137/1993). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία (ΕΣ Πράξη VI Τμήματος 78/2007).

26. Επειδή, η υποχρέωση διαφάνειας έχει μεταξύ άλλων ως σκοπό να αποκλείσει τον κίνδυνο αυθαιρεσίας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής (βλ., C-278/14, *SC Enterprise Focused Solutions SRL* ECLI:EU:C:2015:228,σκ. 25 και απόφαση *SAG ELV Slovensko* κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 25 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία) και ο σκοπός αυτός δεν θα επιτυχανόταν αν η αναθέτουσα αρχή μπορούσε να μην εφαρμόσει τους όρους στους οποίους η ίδια υποβλήθηκε (βλ., C-278/14, *SC Enterprise Focused Solutions SRL* ECLI:EU:C:2015:228,σκ. 27).

27. Επειδή, περαιτέρω επιβάλλεται η εφαρμογή των όρων της διακήρυξης κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών (ΔΕΕ, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2001, C-19/00 *Siac Construction Ltd*, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54).

28. Επειδή η αρχή της ίσης μεταχείρισης προϋποθέτει, περαιτέρω, ότι όλοι οι όροι και τρόποι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στην προκήρυξη του διαγωνισμού ή στη συγγραφή υποχρεώσεων, κατά τρόπον ώστε, αφενός

Αριθμός απόφασης: 714 /2020

να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και κανονικά επιμελείς υποψηφίους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο και, αφετέρου, να καθίσταται δυνατός ο εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής αποτελεσματικός και επί ίσοις όροις έλεγχος τους αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα κριτήρια που διέπουν την εν λόγω σύμβαση (βλ., μεταξύ άλλων, για την αρχή της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων στο πλαίσιο ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων τις αποφάσεις: της 29ης Απριλίου 2004, Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta, C-496/99 P, EU:C:2004:236, σκέψη 110, και της 12ης Μαρτίου 2015, eVigilo, C-538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 22ας Ιουνίου 1993, Επιτροπή κατά Δανίας, C-243/89, EU:C:1993:257, σκέψη 33, της 25ης Απριλίου 1996, Επιτροπή κατά Βελγίου, C-87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 51, της 18ης Οκτωβρίου 2001, SIAC Construction, C-19/00, EU:C:2001:553, σκέψη 33, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, Μηχανική, C-213/07, EU:C:2008:731, σκέψη 45, της 24ης Μαΐου 2016, MT Højgaard και Züblin, C-396/14, EU:C:2016:347, σκέψη 37, της 25ης Απριλίου 1996, Επιτροπή κατά Βελγίου, C-87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 54, της 12ης Δεκεμβρίου 2002, Universale-Bau, C-470/99, EU:C:2002:746, σκέψη 93, της 12ης Μαρτίου 2015, eVigilo, C-538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31).

29. Επειδή η αρχή της τυπικότητας, η οποία διέπει γενικά τη διενέργεια των διαγωνισμών (βλ. ΣΤΕ 2889/2011, 4343/2005 κ.ά. βλ. και Ε.Α. 228/2013, ΣΤΕ 111/2006, 597/2007 κ. ά.) εξυπηρετεί τις ανάγκες της διαφάνειας, της αποφυγής του κινδύνου αλλοίωσης των προσφορών και της ευχερούς

Αριθμός απόφασης: 714 /2020

εξέτασης και αξιολόγησής τους (Δ. Ράικος, *Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων*, Β΄ Έκδοση, Εκδόσεις ΣΑΚΚΟΥΛΑ, 2017, σελ. 195 επ.). Σύμφωνα, δε, με την εν λόγω αρχή, δεν επιτρέπεται να τεθούν εκποδών διατάξεις της διακηρύξεως, οι οποίες θεσπίζουν υποχρέωση υποβολής με την προσφορά ορισμένων στοιχείων που απαιτούνται επί ποινή αποκλεισμού από τον διαγωνισμό.

30. Επειδή σε συνέχεια των ως άνω σύμφωνα με το Ελεγκτικό Συνέδριο λόγω της εφαρμοζόμενης στους δημόσιους διαγωνισμούς αρχής της τυπικότητας, είχε κριθεί κατά το προγενέστερο θεσμικό καθεστώς ότι όλες οι διατάξεις της Διακήρυξης καθιερώνουν ουσιώδεις όρους με εξαίρεση εκείνες για τις οποίες προκύπτει το αντίθετο, με συνέπεια, ελλείψει αντίθετης ρητής διάταξης, τυχόν παραβίαση διατάξεων που αφορούν τον τρόπο υποβολής των προσφορών των διαγωνιζομένων συνεπάγεται το απαράδεκτο αυτών (Ελ. Συν. VI Τμήμα, Απόφ. 24995, 1949/2009. Πρ. 115, 10/2008, 222/2005, Ζ΄ Κλιμάκιο, Πρ. 116/2012, 1177/2009), πολλώ, δε, μάλλον όταν υφίσταται ρητή πρόβλεψη ότι συγκεκριμένος όρος τίθεται επί ποινή αποκλεισμού.

31. Επειδή οι όροι που τίθενται επί ποινή αποκλεισμού από τη διακήρυξη, αποτελούν δέσμια αρμοδιότητα της Επιτροπής Διαγωνισμού να αποκλείσει την παρουσιάζουσα έλλειψη/απόκλιση προσφορά (βλ. ΣΤΕ 743/2000), σύμφωνα με την αρχή της ισότιμης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας της διαδικασίας, που επιβάλλει την εφαρμογή τους κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών (βλ. ΔΕΕ, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2001, C-19/00 *Siac Construction Ltd*, Συλλογή 2001, σ. I-7725,

Αριθμός απόφασης: 714 /2020

σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54).

32. Επειδή η αναθέτουσα αρχή θεσπίζοντας τους όρους της διακήρυξης αυτοδεσμεύεται και είναι υποχρεωμένη να τους εφαρμόσει χωρίς παρεκκλίσεις, η δε παράβαση των όρων αυτής οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού. Παρομοίως, οι διαγωνιζόμενοι πρέπει να τηρούν απολύτως τους όρους της διακήρυξης και να υποβάλλουν την προσφορά τους σύμφωνα με αυτούς.

33. Επειδή, εξάλλου, σε περίπτωση που η ίδια η διακήρυξη χρησιμοποιεί όρους, όπως «*με ποινή αποκλεισμού...*», «*με ποινή απαραδέκτου....*», «*οι συμμετέχοντες πρέπει...*» ή άλλους παρόμοιους, είναι προφανές ότι οι όροι αυτοί θεωρούνται ουσιώδεις και συνεπώς οποιαδήποτε απόκλιση της προσφοράς από αυτούς οδηγεί σε απόρριψη της (βλ. Γνμδ ΝΣΚ 70/2002).

34. Επειδή, τυχόν ασάφειες ή πλημμέλειες των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορούν να ερμηνεύονται εις βάρος των διαγωνιζομένων, κατά παράβαση των αρχών του ανταγωνισμού και της παροχής ίσων ευκαιριών και θα πρέπει να παρέχεται και σε αυτούς, οι οποίοι βλάπτονται από την ασάφεια ή την πλημμέλεια αυτή, η δυνατότητα να συμπληρώσουν την τυχόν ελαττωματική, προσφορά τους (Ε.Α. ΣτΕ 423/2011, 424/2011, 425/2011). Τούτο, διότι η ερμηνεία των όρων των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορεί να γίνεται εις βάρος του καλόπιστου διαγωνιζομένου, εφόσον η Διοίκηση ήταν αυτή που όφειλε να εκφραστεί σαφέστερα (ΕφΑθ 1959/1970 Αρμ. 1970 σελ. 1111, ΕφΘεσ 501/1987 ΕΔημΕργ 1990/1, σελ. 84, Α. Τάχος, Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο, εκδ. θ', σελ. 776). Επομένως, η παραβίαση αμφίσημων

Αριθμός απόφασης: 714 /2020

όρων της διακήρυξης δεν οδηγεί αναγκαστικά στον αποκλεισμό διαγωνιζομένου, αν δεν ευθύνεται ο ίδιος για την παρερμηνεία των υποχρεώσεών του.

35. Επειδή η προσέγγιση της προβληματικής της δυνατότητας διόρθωσης, συμπλήρωσης, διευκρίνισης, κλπ. των προσφορών διέπεται από μια περιπτωσιολογική νομολογία του ΔΕΕ, η οποία χαρακτηρίζεται από την προσπάθεια του τελευταίου να ισορροπήσει ανάμεσα στην τήρηση των θεμελιωδών αρχών της ίσης μεταχείρισης και διαφάνειας, από τη μια μεριά, και της σκοπιμότητας να δοθεί στις αναθέτουσες αρχές η δυνατότητα να πετύχουν, τη βέλτιστη λύση για την ικανοποίηση των δημοσίων αναγκών σε αγαθά και υπηρεσίες, από την άλλη (Δημήτριος Γ. Ράικος, Ευαγγελία Γ. Βλάχου, Ευανθία Κ. Σαββίδη, *Δημόσιες Συμβάσεις Ν. 4412/2016 Ερμηνεία κατ' άρθρο. Σχετικές διατάξεις – Νομολογία*, σελ. 953, Ε. Βλάχου). Εν προκειμένω, από τη νομολογία του ΔΕΕ προκύπτει η αναθέτουσα αρχή δεν μπορεί, κατ' αρχήν, να τροποποιήσει, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας αναθέσεως, το περιεχόμενο των βασικών όρων του διαγωνισμού, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται οι τεχνικές προδιαγραφές καθώς και τα κριτήρια αναθέσεως, και στους οποίους έχουν καλόπιστα στηριχθεί οι ενδιαφερόμενοι επιχειρηματίες για να αποφασίσουν εάν θα υποβάλουν προσφορά ή εάν, αντιθέτως, δεν θα λάβουν μέρος στη διαδικασία συνάψεως της σχετικής συμβάσεως (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις της 10ης Μαΐου 2012, *Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών*, C-368/10, EU:C:2012:284, σκέψη 55, και της 16ης Απριλίου 2015, *Enterprise Focused Solutions*, C-278/14, EU:C:2015:228, σκέψεις 27 έως 29). Πάντως, από τα ανωτέρω δεν συνάγεται ότι οποιαδήποτε τροποποίηση της συγγραφής υποχρεώσεων μετά

Αριθμός απόφασης: 714 /2020

τη δημοσίευση της προκήρυξης του διαγωνισμού θα ήταν, καταρχήν και σε κάθε περίπτωση, μη επιτρεπόμενη. Ως εκ τούτου, η αναθέτουσα αρχή έχει, κατ' εξαίρεση, τη δυνατότητα διορθώσεως ή συμπληρώσεως των δεδομένων της συγγραφής υποχρεώσεων των οποίων απαιτείται η απλή διευκρίνισή τους ή προς τον σκοπό της διορθώσεως πρόδηλων εκ παραδρομής λαθών, υπό την επιφύλαξη ότι ενημερώνει σχετικά το σύνολο των προσφερόντων (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 29ης Μαρτίου 2012, *SAG ELV Slovensko* κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40).

36. Επειδή, ο διαχωρισμός μεταξύ ουσιώδους και επουσιώδους έλλειψης ως και μεταξύ τυπικού και ουσιώδους σφάλματος θα πρέπει να ερμηνεύεται μέσω του πρίσματος του άρ. 102 παρ. 3 και του άρ. 18 Ν. 4412/2016 και των αρχών που αυτά καθιερώνουν, το πρώτο στην ειδική περίπτωση της συμπλήρωσης και το δεύτερο γενικά επί των διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων και αμφότερα με τη σειρά τους πρέπει να ερμηνεύονται στο πλαίσιο του αποτελεσματικού ανταγωνισμού. Το κριτήριο δε του παραπάνω διαχωρισμού, συνίσταται στο ότι η επιτρεπτή συμπλήρωση δεν πρέπει να είναι τέτοιας έκτασης ώστε να επιτρέπει τις εναλλακτικές προσφορές, να προσδίδει πλεονέκτημα στον υπέρ ου οικονομικό φορέα έναντι των ανταγωνιστών του εισάγοντας ευμενή υπέρ αυτού διάκριση, να μην επιτρέπει τη μεταβολή προσφορών, να μην του παρέχει εμμέσως ευκαιρία πλήρωσης αποδεικτικής ή ουσιαστικής προϋπόθεσης η κατοχή της οποίας κατά τον χρόνο υποβολής προσφοράς δεν είναι αντικειμενικώς τεκμαιρόμενη ως βεβαία ή να του παρέχει δυνατότητα για την το πρώτον επίκληση προσόντων, δυνατοτήτων, ικανοτήτων και νομικών και πραγματικών δεδομένων, τα οποία ανεξαρτήτως αν υφίσταντο ή όχι κατά τον χρόνο

Αριθμός απόφασης: 714 /2020

υποβολής της προσφοράς του, αυτός δεν τα επικαλέστηκε καίτοι η διακήρυξη τα απαιτούσε ή για την το πρώτον τήρηση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας που αυτός δεν τήρησε. Αντίστροφα, είναι παραδεκτή η συμπλήρωση και η διόρθωση, όταν από το ίδιο το περιεχόμενο και αντικείμενο του σφάλματος προκύπτει ότι αυτό είναι ιδιαίτερα έλασσον σε σχέση με το αποδεικτικό αντικείμενο της διακήρυξης, σύνηθες και ιδιαίτερα ευχερές να λάβει χώρα κατά τη σύνταξη της προσφοράς και κατά τα διδάγματα της κοινής λογικής και πείρας, ενώ το σφάλμα πρέπει να είναι τέτοιου είδους, ώστε η αναγωγή του σε απλή, εύλογη και συνήθη, άρα και συγγνωστή, παραδρομή θα πρέπει να είναι αντικειμενικά προφανής στην κρίση κάθε ευλόγως σκεπτόμενου τρίτου και δη των οργάνων αξιολόγησης, τα οποία ακριβώς για αυτόν τον λόγο έχουν την ευχέρεια κατά την ακριβώς παραπάνω κρίση τους και συνεπεία αυτής να καλέσουν κατ' άρ. 102 παρ. 1 τον οικονομικό φορέα για διευκρινίσεις. Περαιτέρω, κρίσιμο κριτήριο για την κρίση περί του συγγνωστού, άρα και συμπληρώσιμου/διορθώσιμου ενός σφάλματος/έλλειψης, αποτελεί η τυχόν ασάφεια και ελλειπτικότητα των οικείων όρων της διακήρυξης (βλ και απόφαση με αρ. 253/2017 ΑΕΠΠ).

37. Επειδή ο προσφεύγων με τον πρώτο λόγο της προσφυγής του ισχυρίζεται ότι η τεχνική προσφορά του παρεμβαίνοντος πρέπει να απορριφθεί διότι στον υποβληθέντα για έκαστο Τμήμα Πίνακα ΙΙ δεν αναφέρει ότι θα χρησιμοποιήσει αρχιεργάτη κατά παράβαση των απαιτήσεων του Παραρτήματος Ι της διακήρυξης.

38. Επειδή στον όρο 2.4.3.2 της διακήρυξης προβλέπεται ότι η τεχνική προσφορά πρέπει να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις και προδιαγραφές του Παραρτήματος Ι της διακήρυξης, προς τον σκοπό δε αυτό θα πρέπει να

Αριθμός απόφασης: 714 /2020

υποβληθεί συμπληρωμένος ο Πίνακας ΙΙ του Παραρτήματος Ι της διακήρυξης ξεχωριστά για έναστο Τμήμα που κατατίθεται προσφορά. Ειδικότερα, σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές του Παραρτήματος Ι της διακήρυξης, ο ψεκασμός διενεργείται είτε με μηχανικό ψεκαστικό συγκρότημα είτε με συνεργείο εδάφους, κατά τα αναφερόμενα στον Πίνακα Ι του ιδίου Παραρτήματος για έναστο Τμήμα μιας Ομάδας. Περαιτέρω, στην περίπτωση που ο διαγωνιζόμενος συμμετέχει σε περισσότερα Τμήματα, το προσωπικό που θα απασχοληθεί στον ψεκασμό θα συντονίζει ο εργολάβος ή ο αρχιεργάτης, εκτός αν στον Πίνακα Ι του Παραρτήματος Ι της διακήρυξης προβλέπεται διαφορετική ρύθμιση, ήτοι απαιτείται να δηλωθεί συντονιστής σε έναν συγκεκριμένο Τμήμα. Πέραν τούτου, εφόσον για το ψεκασμό ενός Τμήματος απαιτούνται, κατά τα αναφερόμενα στον Πίνακα Ι του Παραρτήματος Ι της διακήρυξης, περισσότερα του ενός συνεργεία εδάφους ο εργολάβος θα πρέπει να χρησιμοποιήσει ισάριθμους αρχιεργάτες. Επομένως, εκ των προαναφερθέντων όρων προκύπτει ότι όταν ένας υποψήφιος συμμετέχει σε διάφορα Τμήματα, τότε υποχρεούται να δηλώσει αρχιεργάτη στον υποβληθέντα για έναστο Τμήμα Πίνακα ΙΙ του Παραρτήματος Ι της διακήρυξης εφόσον αφενός μεν τούτο απαιτείται για το συγκεκριμένο Τμήμα αφετέρου δε ο ψεκασμός πρέπει να εκτελεστεί για το εν λόγω Τμήμα μόνον από συνεργεία εδάφους, καθώς ως προς τα μηχανοκίνητα ψεκαστικά δεν τίθεται σχετική απαίτηση, όπως βασίμως ισχυρίζεται η αναθέτουσα αρχή και ο παρεμβαίνων. Σημειωτέον ότι στο υπόδειγμα του Πίνακα ΙΙ του Παραρτήματος Ι της διακήρυξης προβλέπεται ειδικό πεδίο αρχιεργάτη μόνον στο Μέρος Β που αφορά τα συνεργεία εδάφους, τουναντίον δε στον Μέρος Γ που αφορά τα μηχανοκίνητα ψεκαστικά δεν παρατίθεται αντίστοιχο πεδίο.

Αριθμός απόφασης: 714 /2020

39. Επειδή, ειδικότερα ως προς την Ομάδα Γ – Περιφερειακή Ενότητα Ηρακλείου, στον Πίνακα Ι του Παραρτήματος Ι της διακήρυξης δεν προβλέπεται απαίτηση δήλωσης αρχιεργάτη σε συγκεκριμένα Τμήματα, όπως τούτο τίθεται σε έτερες Ομάδες. Επίσης, σε όλα τα Τμήματα της εν λόγω Ομάδας ο ψεκασμός δύναται να πραγματοποιηθεί είτε με μηχανοκίνητα ψεκαστικά είτε με συνεργεία εδάφους. Κατά συνέπεια, και σύμφωνα με τα εκτεθέντα στην προηγούμενη σκέψη, ο συμμετέχων σε περισσότερα Τμήματα της Ομάδας Γ υποχρεούται να δηλώσει αρχιεργάτη στον υποβληθέντα για έκαστο Τμήμα Πίνακα ΙΙ μόνον εφόσον θα χρησιμοποιήσει για τον ψεκασμό συνεργεία εδάφους.

40. Επειδή, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, ο παρεμβαίνων υπέβαλε προσφορά για τα Τμήματα 1, 2, 3, 4, 5 ,6 και 7 της Ομάδας Γ συμπληρώνοντας τον Πίνακα ΙΙ του Παραρτήματος Ι της διακήρυξης ως προς έκαστο Τμήμα και δηλώνει ότι θα χρησιμοποιήσει σε όλα τα Τμήματα για τον ψεκασμό μόνον μηχανοκίνητα ψεκαστικά. Ως εκ τούτου, δεν υφίστατο υποχρέωση δήλωσης αρχιεργάτη σε κανένα από τα Τμήματα για τα οποία υπέβαλε προσφορά ο παρεμβαίνων και ο πρώτος λόγος της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

41. Επειδή ο προσφεύγων με το δεύτερο λόγο της προσφυγής του ισχυρίζεται ότι η προσφορά του παρεμβαίνοντος πρέπει να απορριφθεί διότι στον υποβληθέντα Πίνακα ΙΙ για έκαστο Τμήμα ο δηλωθείς αριθμός συνεργείων δεν είναι σύμφωνος με τις απαιτήσεις του Πίνακα ΙΙ του Παραρτήματος Ι της διακήρυξης καθώς δεν αναφέρονται τα συνεργεία που προσφέρονται σε έκαστη Δημοτική και Τοπική Κοινότητα. Η δε κατανομή των συνεργείων στην οποία προέβη ο παρεμβαίνων κατόπιν υποβολής

Αριθμός απόφασης: 714 /2020

διευκρινιστικού αιτήματος από την αναθέτουσα συνιστά τροποποίηση της προσφοράς. Πέραν τούτου, η αναθέτουσα αρχή ως προς το Τμήμα 2 απέρριψε την τεχνική προσφορά έτερου συμμετέχοντος ο οποίος είχε δηλώσει εσφαλμένως αριθμό συνεργείων ως προς μια Τοπική Κοινότητα και δεν τον κάλεσε προς παροχή διευκρινίσεων.

42. Επειδή, στον Πίνακα I του Παραρτήματος I της διακήρυξης αναφέρεται ο ελάχιστος απαιτούμενος αριθμός μηχανοκίνητων συγκροτημάτων και συνεργείων ψεκασμού αφενός συνολικά για έκαστο Τμήμα και αφετέρου για έκαστη Δημοτική ή Τοπική Κοινότητα του Τμήματος. Όπως δε έχει ήδη εκτεθεί, ο διαγωνιζόμενος οφείλει να υποβάλει συμπληρωμένο τον Πίνακα II του Παραρτήματος I της διακήρυξης για έκαστο Τμήμα για το οποίο συμμετέχει, προς απόδειξη της πλήρωσης των τεχνικών προδιαγραφών που τίθενται στον Πίνακα I του εν λόγω Παραρτήματος. Ωστόσο, το υπόδειγμα του Πίνακα II της διακήρυξης δεν προβλέπει σχετικό πεδίο προκειμένου να δηλωθεί ο προσφερόμενος αριθμός ψεκαστικών συνεργείων για έκαστη Δημοτική και Τοπική Κοινότητα και άρα συντρέχει ως προς το ζήτημα αυτό ασάφεια εγγράφου του διαγωνισμού, η οποία κατά τα εκτεθέντα υπό σκέψη 34 δεν μπορεί να ερμηνευτεί εις βάρος διαγωνιζομένου. Κατά συνέπεια, εφόσον ήθελε γίνει δεκτό ότι εκ της διακήρυξης υφίσταται υποχρέωση δήλωσης στον Πίνακα II του προσφερόμενου αριθμού συνεργείων για έκαστη Δημοτική και Τοπική Κοινότητα ενός Τμήματος, η ερμηνεία αυτή, λόγω της ως άνω ασάφειας του υποδείγματος της διακήρυξης, δεν μπορεί να οδηγήσει στον αποκλεισμό της προσφοράς διαγωνιζομένου αλλά στην παροχή σε αυτόν της δυνατότητας κατ' εφαρμογή των αρχών της

Αριθμός απόφασης: 714 /2020

ίσης μεταχειρίσεως και της αναλογικότητας να συμπληρώσει τα ελλείποντα στοιχεία.

43. Επειδή, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, ο παρεμβαίνων έχει υποβάλει τον Πίνακα ΙΙ για έκαστο από τα επτά Τμήματα στα οποία συμμετέχει, συμπληρωμένο σε όλα τα πεδία σύμφωνα με το υπόδειγμα της διακήρυξης και έχει δηλώσει τον συνολικό ανά Τμήμα προσφερόμενο αριθμό ψεκαστικών συνεργείων, ο οποίος πληροί τις απαιτήσεις της διακήρυξης. Περαιτέρω, η αναθέτουσα αρχή νομίμως, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην προηγούμενη σκέψη, ζήτησε από τον παρεμβαίνοντα να διευκρινίσει τον προσφερόμενο από αυτόν αριθμό ψεκαστικών συνεργείων για κάθε Δημοτική και Τοπική Κοινότητα των Τμημάτων που υπέβαλε προσφορά, τα δε προσκομισθέντα από τον παρεμβαίνοντα στοιχεία, κατά τα εκτεθέντα υπό σκέψεις 35-36 δεν αποτελούν τροποποίηση της προσφοράς, παρά τις περί του αντιθέτου αιτιάσεις του προσφεύγοντα, καθώς απλώς κατανέμει τα ήδη δηλωθέντα ψεκαστικά συγκροτήματα στις Δημοτικές και Τοπικές Κοινότητες έκαστου Τμήματα.

44. Επειδή ο ισχυρισμός του προσφεύγοντος περί παράβασης του ενιαίου μέτρου κρίσης διότι στο Τμήμα 2 απορρίφθηκε η προσφορά έτερου συμμετέχοντος για παρόμοιο σφάλμα θα πρέπει να απορριφθεί ως άνευ εννόμου συμφέροντος προβαλλόμενος καθώς, αφενός μεν αφορά Τμήμα για το οποίο ο προσφεύγων δεν έχει υποβάλλει προσφορά, αφετέρου δε, κατά τα παγίως κριθέντα, μόνον εφόσον συντρέχει λόγος αποκλεισμού του προσφεύγοντος -ενώ εν προκειμένω δεν συντρέχει- και προς διασφάλιση της αρχής του ενιαίου μέτρου κρίσης, η οποία αποτελεί ειδικότερη έκφανση των αρχών της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζόμενων και της διαφάνειας που

Αριθμός απόφασης: 714 /2020

διέπουν το σύνολο του κοινοτικού δικαίου των δημόσιων συμβάσεων, είναι επιτρεπτή η προβολή από τον προσφεύγοντα ισχυρισμών αναφερόμενων αποκλειστικώς στην αποδοχή της συμμετοχής συνδιαγωνιζόμενου για τον οποίο επικαλείται τη συνδρομή λόγου αποκλεισμού ίδιου με εκείνου που απετέλεσε την αιτιολογία αποκλεισμού του και τούτο μόνον επί τω τέλει του αποκλεισμού και της πλησσομένης προσφοράς (πρβλ. Ε.Α. ΣΤΕ 174/2016, 44/2014, 106/2013, 380/2012, 671/2011, 1156, 329/2010, 246/2009 274/2012 και) (πρβλ. Φ. Αρναούτογλου, *Η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων του ν. 3886/2010*, 2η έκδοση, Νομική Βιβλιοθήκη, 2013, παρ. 141 σελ. 100 και παρ. 368 σελ. 230). Επομένως, ο δεύτερος λόγος της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

45. Επειδή γίνεται δεκτή εν συνόλω η εισήγηση.

46. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή πρέπει να απορριφθεί.

47. Επειδή η παρέμβαση πρέπει να γίνει δεκτή.

48. Επειδή ύστερα από τα εκτεθέντα στη σκέψη 46, πρέπει να καταπέσει το παράβολο που κατέθεσε ο προσφεύγων (άρθρα 363 παρ.5 του ν.4412/2016 και 5 του ΠΔ 39/2017).

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την προδικαστική προσφυγή.

Δέχεται την παρέμβαση

Ορίζει την κατάπτωση του παραβόλου ποσού 600 ευρώ.

Αριθμός απόφασης: 714 /2020

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 16 Ιουνίου 2020 και εκδόθηκε την 22 Ιουνίου 2020 στον Αγ. Ιωάννη Ρέντη.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΙΩΑΝΝΑ ΘΕΜΕΛΗ

ΓΕΩΡΓΙΑ ΔΟΥΓΚΑ